

Sjeldne fugler i Norge i 2005

Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)

Denne blåråka Coracias garrulus holdt seg ved Fjørtoft i Møre og Romsdal i august/september 2005. Både det lange oppholdet og det eksotiske utseendet bidro nok til at den ble svært populær blant tilreisende fra hele Sør-Norge. Foto: Frank Grønningsæter.

Tor Audun Olsen & Kjell Ruud Mjøltnes

Dette er årsrapport nr. 30 fra NSKF. Rapporten inneholder først og fremst funn fra 2005, men en del eldre funn fra perioden 1980 til 2004 er også inkludert.

Saksbehandling

Observasjonene som presenteres her har blitt ferdigbehandlet på møter på Lista, Vest-Agder mars 2005, Haver, Rogaland november 2005, Mølen, Vestfold april 2006, Reve, Rogaland november 2006 og Lista mai 2007. I løpet av disse fem møtene behandlet NSKF omtrent 440 saker fra 2005 og tidligere som ikke er publisert i tidligere rapporter. I denne rapporten presenteres ca. 390 saker.

Totalt 49 saker fra 2005 og tidligere står av forskjellige grunner fremdeles på avventing. Det relativt høye antall saker som fremdeles står på avventing skyldes først og fremst mange vanskelige identifikasjonsmessige problemstillinger der komiteen trenger mer tid før vi kan avsi en kompetent kjennelse. Vi kan for eksempel nevne sædgåsproblematikken, den nysplittede polargåsa og de «nye» artene av stormåker. Disse tre «problemgruppene» står for ca. 60 % av avventingssakene. En del saker står også på avventing fordi den innsendte dokumentasjonen ikke er bra nok eller mangler helt. Og her er det på sin plass med å gjenta oppfordringen til enkelte rapportører om å forbedre kvaliteten på sakene de sender inn. Altfor mange saker som kommer oss

i hende er ufullstendige både hva gjelder belegg, beskrivelse, datointervall etc. Prøv å få med så mye informasjon som mulig i hver sak. Husk at NSKF ikke bare skal ta stilling til artstilhørighet, vi skal også prøve å komme frem til avgjørelser med tanke på både kjønn og alder, og i flere tilfeller også underartstilhørighet. I tillegg må vi ofte ta vanskelige skjønnsmessige avgjørelser på hvor mange individer som var involvert i et års forekomst. Klokkeslett og trekkretning kan således være meget relevante opplysninger. Forskjeller i drakt mellom to individer av samme art er kanskje ikke relevant med tanke på artsidentifikasjonen, men ofte helt avgjørende for individidentifikasjonen.

Noen hovedtrekk fra forekomsten

I denne rapporten presenteres 260 godkjente saker fra 2005 (tabell 1). Dette er en økning i forhold til 2004 og på høyde med toppårene 2000 og 2003. Hele 62 godkjente saker fra før 2005 viser også at rapporteringsmengden har vært bra og bidrar til å komplettere funnstatistikken for tidligere år.

Hele 17 saker er henlagt. Yngre årsklasser av antatte hybrider mellom gråmåke og polarmåke, samt såkalte østlige gulerler står for over to tredeler av disse sakene. I tillegg presenteres 46 saker som av en eller annen grunn ikke er godkjent. NSKF ønsker å presisere at underkjente funn ikke nødvendigvis er feilbestemte fugler. Derimot er dette funn som vi ikke anser tilstrekkelig dokumentert til at de kan inngå i den offisielle norske funnstatistikken.

I løpet av det siste året er det mange som har lagt ned en betydelig innsats for å rapportere inn eldre funn. Dette setter komiteen stor pris på. Vi håper folk fortsetter å sende inn eldre saker, men oppfordrer selvsagt først og fremst alle til å holde rapporteringsfristene slik at vi kan få med flest mulig funn i rett rapport.

Hvis vi ser nærmere på den geografiske fordelingen av antall godkjente funn presentert i denne rapporten er det igjen Rogaland som har flest funn tett etterfulgt av Vest-Agder. Nordland kommer på tredjeplass, fulgt av Vestfold. Nederst på lista ligger Oppland med kun ett funn, og Hedmark og Troms med to hver.

Nye arter, underarter og hybridkombinasjoner for Norge

I denne rapporten presenteres det to arter som

er nye på den norske A-listen, begge disse er fra 2005. Med dette er den offisielle norske fuglelisten på 474 arter. Inkludert i denne listen er funn i kategori A-C.

De nye artene på den norske A-listen i 2005 var brunvarsler *Lanius cristatus* fra Utsira, Rogaland 2.-3. oktober og rubinstrupe *Luscinia calliope* fra samme sted 6. oktober.

I tillegg er det godkjent to hybridkombinasjoner som ikke har vært påvist i Norge tidligere. Dette gjelder stokkand x rødfotand (*Anas platyrhynchos* x *A. rubripes*) og stokkand x snadderand (*A. platyrhynchos* x *A. strepera*).

Andre bemerkelsesverdige forekomster

Følgende arter hadde nye bestenoteringer i 2005: Bonapartesnipe (fire funn av fem individer), tårnugle (tre funn), ørkensteinskvett (fem funn), taigatrost (fire funn) og lappsanger (11 funn av 15 individer). Fire funn av svartstrupe av underartgruppen *maurus/stejnegeri* er også ny årsrekord. I tillegg tangerte balearlire (fire funn) og svartehavsmåke (syv funn) sine tidligere rekorder.

Mange vil nok også huske lavtrykkene som brakte gode antall av sabinemåke og polarsvømmesnipe inn mot Sør-Norge senhøstes. Tidligere på året var det da allerede blitt gjort tre observasjoner av gulnebblipe i Oslofjorden. Tre funn av tereknsnipe er mer enn normalt i løpet av et år, men når det gjelder vadere vil nok tredjefunnene av kanadalo, gulbrystsnipe og præriesnipe huskes bedre. Den femte hvithalesvømmesnipa bør også nevnes i denne sammenhengen. Den tredje lattermåke, femte franklinmåke og fjerde rosenterna var høydepunktene blant måkefuglene. Norges andre tykknebbssanger ble observert på Utsira i samme tidsrom som de to førstefunnene nevnt over. Det var uten tvil en minneverdig uke.

Avslutningsvis kan åtte nye funn av vannpiplerke nevnes, selv om denne summen er en nedgang i forhold til de to foregående årene. Landets fjerde og femte funn av krattvarsler av underarten *palldirostris* gjorde derimot 2005 til det første året med mer enn én observasjon av denne arten. Det samme gjelder for rosenmåke som for første gang fikk registrert to ulike individer i løpet av et kalenderår.

Systematikk

NSKF følger anbefalingene fra Association of

Tabell 1. Fylkesvis fordeling av godkjente funn oppsummert i denne rapporten.

Number of accepted records in this report

Fylke	< 2005	2005	Sum
Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder	0	3	3
Havområdene utenfor norskekysten N	0	0	0
Havområdene utenfor norskekysten S	0	2	2
Finnmark	2	17	19
Troms	1	1	2
Nordland	5	25	30
Nord-Trøndelag	4	5	9
Sør-Trøndelag	5	15	20
Møre og Romsdal	3	9	12
Sogn og Fjordane	3	2	5
Hordaland	0	8	8
Rogaland	9	68	77
Vest-Agder	9	44	53
Aust-Agder	0	3	3
Telemark	5	9	14
Vestfold	9	19	28
Buskerud	1	6	7
Oppland	0	1	1
Hedmark	1	1	2
Oslo og Akershus	1	18	19
Østfold	4	10	14
Totalt	62	260	322

European Records and Rarities Committees - Taxonomic Advisory Committee (AERC - TAC) når det gjelder taksonomisk status. For en nærmere redegjørelse henvises det til AERCs nettside på www.aerc.eu.

Innleveringsfrist

Observasjoner som ønskes publisert i førstkomende NSKF-rapport må være mottatt av NSKF innen 1. februar året etter observasjonsåret. For observasjoner som sendes via LRSK er rapporteringsfristen fra LRSK til NSKF 15. februar. Bruk fortrinnsvis NSKFs rapporteringsskjema som du finner sammen med øvrig informasjon på komiteens hjemmeside.

Observatørnavn

Under opplistingen av observatørnavn bak god-

kjente funn i rapporten blir hovedobservatør(en)s navn ført opp først og uthevet med * foran navnet. Opptil fem medobservatører blir deretter listet opp i alfabetisk rekkefølge. Som hovedobservatør regnes den eller de som oppdaget og/eller identifiserte fuglen. Dersom ingen hovedobservatør er angitt i rapporten, listes alle observatørene opp i alfabetisk rekkefølge.

Råd til observatørene

Stadig flere beskrivelser og dokumentasjon sendes inn elektronisk. Dette ser NSKF på som svært positivt da komiteen jobber med å digitalisere mest mulig av materialet. Digitalisering av NSKF-sakene er både tids- og ressursbesparende, og ikke minst miljøvennlig. Ved innsending av beskrivelser er det en stor fordel om man bruker NSKFs rapporteringsskjema. Skjemaet kan

lastes ned fra NSKFs nettsider. Dette forenkler rapportering, saksbehandling og arkivering, og bidrar til å sikre at beskrivelsene blir mest mulig komplette. Unngå helst å bruke skjema som er ment for rapportering til LRSK, da disse i mange tilfeller skiller seg vesentlig fra NSKF-skjemaet. Digitale bilder i lav oppløsning kan gjerne limes inn i beskrivelsen sammen med beskrivende tekst, men vi ønsker samtidig å få inn høyoppløselig dokumentasjon som vedlegg, helst flere bilder der det finnes. Dette er viktig for at NSKF skal kunne gjøre en best mulig saksbehandling. Henvisning til bilder på internett er ikke tilstrekkelig da slike linker ofte endrer adresse og da bildene ofte er av svært lav oppløsning.

NSKF ønsker å unngå samlebeskrivelser av klart separate funn. De må i stedet rapporteres individuelt. Det vil ellers være svært vanskelig for NSKF å kunne gjøre individuelle vurderinger, samtidig som det fort skaper en uoversiktlig funnstatistikk. Funnomstendighetene (avstand, lysforhold o.l.) må beskrives for hvert enkelt individ. I tilfeller der rapporter sendes inn flere år etter at observasjonen er gjort, bør det vedlegges kopi av feltnotater.

Komiteen setter stor pris på å få melding om eventuelle mangler ved funn som presenteres i rapportene, slik at disse kan bli rettet opp. Feil kan imidlertid unngås dersom rapportører er nøye med å få med alle detaljer omkring observasjonsperiode, lokaliteter og andre funnomstendigheter. Vi vil derfor henstille observatører og de respektive LRSK om å ta det lille ekstra bryderiet det er å sjekke med andre observatører for å sikre at saken er fullstendig i forhold til slike detaljer før den blir oversendt NSKF. Dersom det finnes dokumentasjon av det aktuelle funnet, er det observatørens jobb å sørge for at denne kommer NSKF i hende, helst sammen med resten av sakspapirene. For ringmerkede fugler kreves både ringnummer og biometri.

NSKFs sammensetning og arbeid

Siden forrige NSKF-rapport ble publisert har det vært avholdt to møter, et på Reve i Rogaland i november 2006 og et på Lista i Vest-Agder i mai 2007. De sakene som kom inn innen fristene som er satt for innrapportering ble behandlet på møter på Haver i Rogaland i november 2005 og på Mølen i Vestfold i april 2006. I denne perioden har NSKF bestått av Andreas Gullberg (Akershus), Geir Klaveness (Oslo/Vestfold), Nils Helge Lorentzen (Vest-Agder), Tor Audun Olsen

(Vest-Agder/Rogaland), Kjell Ruud Mjølvsnes (Rogaland), Kjetil Aadne Solbakken (Sør-Trøndelag) og Vegard Bunes (Buskerud/Vest-Agder) (sekretær). Geir Klaveness gikk ut av komiteen i november 2006. Vi benytter anledningen til å takke Geir for mange års innsats.

På vår nettside www.birdlife.no/nskf finnes det meste av informasjon om NSKF, inklusive historie, arbeidsmetoder, råd og vink om hvordan man skriver en rapport, liste over hvilke arter som skal rapporteres, nedlastbart rapporteringsskjema, referater fra møter m.m.

Takksigelser

Det er stundom nødvendig å konsultere ekspertise for å sikre en best mulig bedømming av enkelt saker. I den forbindelse takkes Ronald E. Kirby, Hans Larsson og Deryk Shaw for verdifulle bidrag. Peter Fraser takkes for opplysninger om funnstatistikk fra Storbritannia. Bjørn Olav Tveit og Geir Mobakken takkes for korrekturlesning og verdifulle innspill til rapporten. Per Gylseth og Geir Mobakken takkes for rettelser til tidligere rapporter. Frode Falkenberg takkes for utvikling av NSKFs nye nettsider.

Forklaring til presentasjonen av funn og forkortelser brukt i rapporten

Presentasjonen av funnene følger samme mal som tidligere år, med ett unntak: Den tidligere funntotalen har blitt splittet i to, én for perioden før NSKF ble grunnlagt (frem til og med 31. desember 1974), og én for perioden fra og med 1. januar 1975 og frem til og med 31. desember 2004. Denne endringen er blitt gjort for å reflektere hvor stor andel av funnene som har blitt gransket av NSKF. Fra og med 1975 er det kun funn som er gransket og godkjent av NSKF som anses som offisielle. Mange av funnene fra før 1975 er også verifisert av NSKF, men et flertall er inkludert i funnoversikten etter henvisninger i litteraturen, for eksempel Haftorn (1971). Det presiseres at kategoriene er som før, dvs. tilsynelatende spontane funn frem til og med 31. desember 1949 plasseres i kategori B, mens funn etter 1. januar 1950 plasseres i kategori A. I forbindelse med arbeidet med boken «Sjeldne fugler i Norge» har den totale funnmassen for alle arter og underarter blitt fintelt. Dette fører til flere avvik i forhold til tidligere rapporter. De tallene som presenteres i denne rapporten er å anse som de offisielle.

I den påfølgende oversikten er oppsettet gjort i følgende system: (1) fuglens norske navn, (2) vitenskapelig navn, (3) antall funn/individer i parentes ((i) funn/individer frem til og med 1974, (ii) funn/individer i perioden fra og med 1975 til og med 2004 (iii) rapportåret 2005), (4) eventuell hekking, (5) år, (6) fylke, (7) antall, alder, kjønn og funnomstendigheter, (8) lokalitet og kommune, (9) funndato, (10) * bak funndato angir positivt belegg, mens følgende symbol angir beleggets form (F - fotografi, V - video/filmopptak, L - lydopptak og D - drept/funnet død, om den er innsamlet og hvor den i så fall er oppbevart), (11) observatør(er), med hovedobservatør(er) nevnt først og uthevet med *, (12) utbredelsesområdet grovt angitt i parentes og (13) funnkommentarer. Ringmerkede individer markeres med forkortelsen rm.

Antall funn og individer er vurdert skjønnsmessig i de tilfeller der det kan være samme fuglen som har opptrådt på flere forskjellige lokaliteter, eller det har vært mer enn ett funn av en art på samme lokalitet. NSKFs vurdering angis slik: Mulig samme fugl(er) - regnes som forskjellige individer og teller som to eller flere funn. Trolig samme fugl(er) - regnes som ett funn. Samme fugl(er) - regnes som dokumentert eller overveiende sannsynlig at det dreier seg om samme fugl og regnes som ett funn.

Aldersangivelser følger kalenderåret, 1K betyr således en fugl i sitt første leveår, 1K+ antyder alder ukjent (første leveår eller eldre), 2K+ en fugl i sitt andre leveår eller eldre osv. Også fjærdraktsystemet er benyttet der dette er mer praktisk, juv. = juvenil (ungfugl i sin første komplette fjærdrakt), subad. = forkortelse for *subadultus*, en fugl som har begynt å myte sin *juvenile* fjærdrakt, men som ennå ikke har anlagt voksen drakt, og ad. = forkortelse for *adultus* som betyr en voksen fugl (kan være sommer- eller vinterdrakt).

Godkjente saker *Accepted records*

Rustand *Tadorna ferruginea* (21/26, 52/91, 0)

- 2003 ROGALAND: 1K+ Orrevatnet, Klepp 10.-12.9 (M.Eggen m.fl.).
NORD-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Lundleiret, Steinkjer 28.4* (F) (*K.Aa.Solbakken, B.E. B.Solbakken, E.Thesen). 2K+ ♀ Falstadbukta, Levanger 13.6 (B.A.Steinsmo).

(Øst-Europa, Asia og Nord-Afrika). Alle disse fuglene er foreløpig godkjent i kategori A, i tråd med tidligere praksis. Funnomstendighetene kan likevel tyde på at fuglene ikke kommer fra det naturlige utbredelsesområdet. Det virker for eksempel mer sannsynlig at de to fuglene fra Nord-Trøndelag har fulgt med kortnebbgjess på trekk nordover. Nederland er overvintringsområde for mange kortnebbgjess og har samtidig en større viltlevende bestand av rustand. En revurdering av alle norske funn av rustand med hensyn på kategorisering er planlagt gjennomført i løpet av de neste årene.

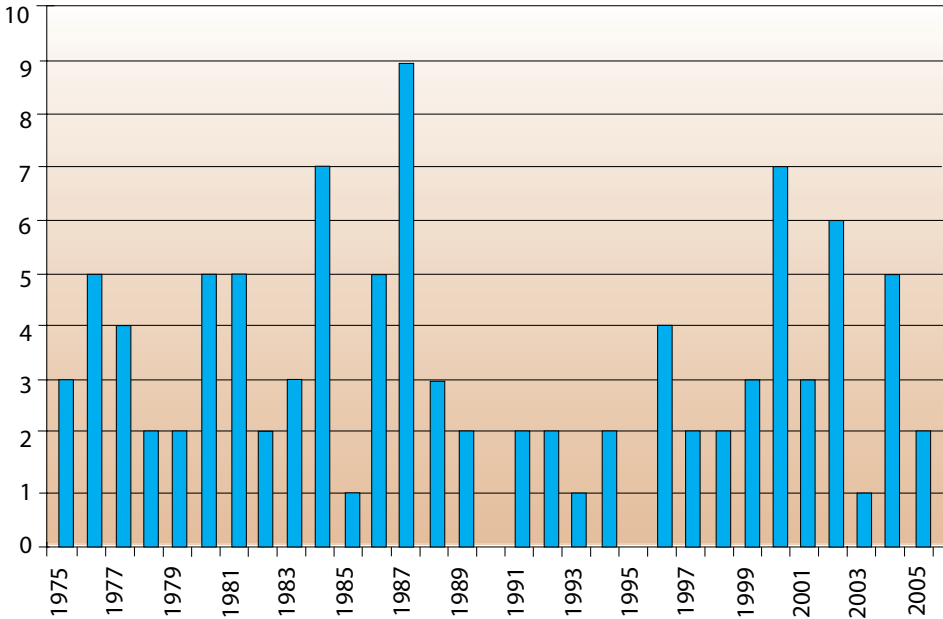
Amerikablesand *Anas americana* (1, 15, 3)

- 2005 VEST-AGDER: Ad. ♂ Nesheimvannet, Farsund 18.-21.5* (F) (*O.Skimmeland m.fl.).
ROGALAND: Ad. ♂ Kvasshem, Hå 25.-27.1* (F) (*K.R.Mjølshes m.fl.). Ad. ♂ Sola sjø, Sola 20.3.-9.4* (F) (*G.Kristensen, K.R. Mjølshes, O.Mo m.fl.).
HORDALAND: Ad. ♂ Herdla, Askøy 2.10* (F) (I.Grastveit).
MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Makkevika, Giske 11.-17.5* (F) (*A.O.Folkestad, E.L. Dahl, F.Grønningseter).

(Nord-Amerika). De to funnene fra Rogaland er bedømt til mest sannsynlig å dreie seg om samme fugl. Fuglen fra Hordaland er antatt å være den samme som oppholdt seg på samme lokalitet fra 23. oktober til 13. november 2004 (Mjølshes m.fl. 2006) og teller derfor ikke som nytt individ. Tre nye funn og fire fugler totalt er likevel et bra år for arten, kun slått av 2000 da hele seks forskjellige ♂♂ ble sett fra Vest-Agder til Sør-Trøndelag. Den geografiske fordelingen av funn mellom de to toppårene faller dermed godt sammen.

Amerikakrikkand *Anas carolinensis* (0, 64, 8)

- 2005 BUSKERUD: Ad. ♂ Juveren, Ringerike 20.-22.4* (F) (*K.Myrmo m.fl.). Ad. ♂ Hovsfjorden, Hol 23.5* (F) (*B.Sloan, M.O.Furuseth, P.Furuseth).
ROGALAND: Ad. ♂ Bjårvatnet, Hå 8.-13.5* (V) (*L.O.Eliassen, M.Dagsland, K.R. Mjølshes m.fl.). Ad. ♂ Grudavatnet, Klepp 29.4.-15.5* (F) (*M.Eggen, M.Dagsland m.fl.). Ad. ♂ Grudavatnet, Klepp 18.-26.6* (V) (*H.Løvbrekke, M.Dagsland m.fl.).
SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Eidsvatnet, Bjugn 4.-26.4* (F) (*K.Koteng, E.L.Dahl, H.E.Ring m.fl.). Ad. ♂ Gaulosen, Melhus 24.4.-16.5* (F) (*E.Spets, E.Krokan m.fl.).
NORD-TRØNDELAG: Ad. ♂ Vellamelen, Steinkjer 7.5 (*E.Sæter, A.Vanebo).

Figur 1. Førstefunn i Norge (kat. A & C) fordelt på årstall fra NSKF ble opprettet i 1975 frem til og med 2005.

(Nord-Amerika). Med åtte nye funn blir 2005 kun overgått av 2000 og 2004 da hhv. 12 og 10 ulike hanner ble observert i Norge. Trolig får vi også besøk av hunnfugler, men sikre kriterier for identifikasjon av disse i felt er foreløpig ikke kjent. Også våre naboland viser samme trend for denne arten. Fra Danmark er det godkjent seks fugler fra 2005 (www.netfugl.dk), mens Sverige hadde 12 ulike individer (Strid 2006).

Rødfotand *Anas rubripes* (0, 3, 0)

- 2003 VESTFOLD: Ad. ♂ Presterødkilen, Tønsberg 19.-21.9* (F) (A.Hangård m.fl.).
- 2004 VESTFOLD: Ad. ♂ Presterødkilen, Tønsberg 26.8-12.9* (F) (*A.Hangård, F.Kræmer, T.Larsen, T.Nielsen m.fl.). Ad. ♂ Rosanes, Nøtterøy 27.-31.12* (F) (A.Hangård m.fl.).
- 2005 VESTFOLD: Ad. ♂ Rosanes, Nøtterøy 1.1-19.2 & 27.-30.12* (F) (A.Hangård m.fl.).

(Nord-Amerika). Etter lengre tid på avventing kunne endelig denne fuglen godkjennes som ren rødfotand etter konsultasjon med amerikansk ekspertise. De to tidligere funnene i Norge er fra Hofstadøra, Stjørdal, Nord-Trøndelag 12. april 1981 og Vasshusvatnet, Klepp, Rogaland 5. mars til 2. juni 1995. Følgelig er rødfotand en ny art for Vestfold fylke. Arten har sin hovedutbredelse i den østlige delen av Nord-Amerika og er en

forholdsvis sjelden gjest i Europa sammenliknet med andre amerikanske gressender. Det er for eksempel kun gjort to funn i Sverige (SOF 2003) og ingen i Danmark. I sitt normale utbredelsesområde er arten i tilbakegang. Dette skyldes hovedsakelig hybridisering med stökkender som er satt ut for jaktformål. Faktisk anslås det at over 13 % av bestanden kan inneholde gener fra stökkand (Kirby m.fl. 2000). En hybrid mellom rødfotand og stökkand har også blitt sett i Norge de siste årene, se under hybrider lenger bak i denne rapporten.

Rødhodeand *Netta rufina* (2/3, 14/17, 1)

- 2005 FINNMARK: Ad. ♂ Altaelvmunningen, Alta 7.-8.5* (F) (P.A.Askeland, O.Heggøy, J.I. Vidal). Ad. ♂ Valdak, Porsanger 11.5* (F) (Y.Nilsen).

(Europa og Sentral-Asia). Begge funnene betraktes å gjelde samme fugl. Funndatoene og fordelingen av egnede rasteplasser i området tyder på at det er samme fugl som har beveget seg østover. Det er heller ikke rapportert om funn av rødhodeand i nordlige deler av Sverige eller Finland som kan bygge opp om at det har vært noen influks av arten i nordlige strøk av Skandinavia dette året. Arten er vanlig i fugleparker på kontinentet, men fugler som ikke bærer preg av

tidligere opphold i fangenskap blir betraktet som spontane i Norge.

Ringand *Aythya collaris* (1, 16, 1)

2005 ROGALAND: Ad. ♂ Ergavatnet, Klepp 1.-7.5* (F) (*E.Chapman, M.Dagsland, K.R. Mjøltnes, E.Ween m.fl.).

(Nord-Amerika; overvintret sør til Sentral-Amerika). En hann ringand ble sett i sørenden av Orrevatnet 8. mai 2004 (Mjøltnes m.fl. 2006). Det er ikke utelukket at årets fugl er den samme, men NSKF har vurdert dette til kun å være mulig samme fugl. Fuglen fra Ergavatnet teller dermed som et nytt funn. Våtmarksområdene på Jæren er en viktig rasteplass for *Aythya*-ender på trekket både vår og høst. Sett i lys av dette har NSKF endret på nummereringen av eldre funn slik at funnet fra Orrevatnet 7. mai 1980 teller som et eget funn i forhold til de øvrige vinterobservasjonene i Rogaland på 1980-tallet (Solbakken m.fl. 2003).

Brilleand *Melanitta perspicillata* (3, 46/47, 0)

2005 VEST-AGDER: Ad. ♂ Husebybukta og Lomsebukta, Farsund 1.1-13.5 og 18.9-31.12 (K.S.Olsen, T.A.Olsen mfl.). Ad. ♂ Husebybukta og Lomsebukta, Farsund 1.1-5.5 og 8.10-31.12 (T.Bentsen, T.A.Olsen m.fl.).

(Nord-Amerika). Begge fuglene er gjengangere og gjennomførte vinteren 2005/2006 sin hhv. 16. og fjerde overvintring på Lista. Se også under rettelser og tillegg lenger bak i rapporten.

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* (3, 26/38, 1)

2005 VEST-AGDER: 1K+ Kviljosanden, Farsund 20.-21.11 (*G.Gundersen, V.Bunes, K.M. Torland).
ROGALAND: 1-2 2K+ Harvelandsvatnet, Sola 23.4-13.8* (F,V) (M.Dagsland m.fl.).

(Europa nord til Sverige og Danmark, Asia, Nord-Amerika). Også i 2005 var det som antas å være samme parett som gjennomførte Norges første hekking på Harvelandsvatnet i 2003 på plass (Mjøltnes m.fl. 2005). Den først ankomne fuglen fikk selskap av en make fra 4. juni og utover sommeren. Selv om kurtise ble observert gikk fuglene likevel ikke til hekking.

Gulnebbli *Calonectris diomedea* (0, 17/19, 3)

2003 SØR-TRØNDELAGE: 1K+ Sula, Frøya 4.10 (T.Haugskott).
2005 ØSTFOLD: 2K+ Brentetangen, Rygge 29.5 (*Å.S.Fredriksen, R.Botnermyr, P.-A. Johansen).
AKERSHUS: 1K+ Hulvik, Vestby 27.9 (*M. Klann, P.Gylseth).
VESTFOLD: 1K+ Karlsvika, Tønsberg 20.9* (F) (*A.Hangård, S.Eide, T.Larsen m.fl.).

(Middelhavet (*diomedea*) og øyer i den østlige delen av Atlanterhavet sør for 40°N (*borealis*). Utenom hekkesesongen regelmessig nord til Biscaya og den britiske sørvestkysten). Ny art for Sør-Trøndelag, Østfold og Akershus. Fuglen fra Vestfold er samtidig den første som har blitt dokumentert her til lands. Tre funn på ett år er tangering av rekordårene 2000 og 2001, men 2001 hadde tre funn av fire individer. Oslofjorden og havområdene utenfor er det i særklasse beste området for arten her til lands. Inkludert årets funn er det gjort 15 funn av 17 individer her, hvorav hele 11 funn av 13 individer er fra Vestfold fylke. Til sammenlikning står Rogaland, som ellers viser god forekomst av de fleste sjøfuglarter, helt uten godkjente funn. Dette funnmønsteret er kanskje noe uventet for en sjøfugl, men gir også en viss forklaring på hvordan Sverige kan ha hele 77 funn til og med 2005 (Strid 2006). Samme tendens vises også i Danmark (44 funn av 45 individer pr. 2004) der arten de siste årene har vært vanligere på Sjælland enn i Jylland (Amstrup m.fl. 2005). Sesongmessig er det ingen klar tendens i artens oppreden i Norge. Av de 20 funnene ligger 19 jevnt spredt mellom 28. mai og 19. oktober. Det siste er fra 27. desember. Det kan likevel være verdt å merke seg at begge de to funnene der to fugler har blitt sett sammen er fra juni. Ennå har det ikke vært mulig å underartsbestemme noen av fuglene som har opptrådt i Norge. Det antas at det er den atlantiske underarten *borealis* som står for brorparten av funnene i Nordsjøen, men et funn av middelhavsunderarten *diomedea* fra den svenske vestkysten i mai 2005 viser at også nominatunderarten kan tenkes å kunne dukke opp i Norge (Strid 2006). Mer om identifikasjon og utbredelse finnes blant annet i Gutiérrez (1998).

Balearlire *Puffinus mauretanicus* (2, 16, 4)

2005 VESTFOLD: 1K+ Karlsvikodden, Tønsberg 29.8 (*A.Hangård, C.Lie).
VEST-AGDER: 1K+ Lista fyr, Farsund 29.7 (*H.Eggen, G.Gundersen).

ROGALAND: 1K+ Håtangen, Hå 29.7 (H.Hveding). 1K+ Revtangen, Klepp 22.8 (M.Eggen). 1K+ Utsira, Utsira 25.8 (G.Mobakken).

(Middelhavet. Utenom hekkesesongen regelmessig nord til kysten av Storbritannia). Fuglen som passerte Håtangen på Jæren 29. juli er trolig samme fugl som tidligere på morgenen trakk mot nordvest ved Lista fyr. Disse to observasjonene teller derfor bare som ett funn. Likevel tangerer årets forekomst rekordåret 2003. Totalt 14 av 22 funn av balearlire er gjort fra og med 2000. Dette på tross av at arten har opplevd en dramatisk bestandsnedgang og nå er kritisk truet (Gutiérrez 2003). Også i resten av Nordvest-Europa har antallet observasjoner av balearlire steget betydelig de siste årene. Denne trenden er glimrende oppsummert av Wynn & Yésou (2007). Tidsmessig plasserer årets norske funn seg som forventet; 16 av de 18 tidligere funnene er gjort i tidsrommet 18. juli til 11. oktober.

Rørdrum *Botaurus stellaris* (23/25, 56, 1)

- 2002 ROGALAND: 1K+ Grudavatnet, Klepp 23.-26.7 (*H.Løvbrekke, M.Kersbergen, E.Mjaaland m.fl.). 1K+ Grudavatnet, Klepp 28.12 (H.Løvbrekke).
- 2005 AKERSHUS: 2K+ ♂ Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 18.-28.5* (V) (P.Buertange m.fl.).

(Eurasia fra Spania/Storbritannia/Danmark til Stillehavet og Afrika). De to observasjonene fra Grudavatnet i 2002 regnes som trolig samme fugl. Det skal også være observert rørdrum på samme lokalitet i tiden mellom de to funnene som publiseres her. NSKF oppfordrer de aktuelle observatørene til å sende inn rapport på disse. Med dette nye funnet fra 2002 kommer totalen dette året dermed opp i syv funn. Kun én fugl i 2005 er lavere enn de siste årene. Se også under rettelser.

Silkehegre *Egretta garzetta* (1, 43/45, 2)

- 2005 AUST-AGDER: 2K+ Grooseveien, Grimstad 13.4* (F) (A.T.Eia). 2K+ Eide, Kastellheia, Grimstad 22.4* (F) (*T.H.Korshavn, L.IIstad).
- VEST-AGDER: 2K+ Verevågen, Farsund 28.5* (F) (*G.Gundersen, J.M. Abrahamsen, V.Bunes, P.S.Ranke, K.M.Torland m.fl.).
- ROGALAND: 2K+ Varen og Nordvik, Utsira 31.5* (F) (A.Grimbsby, R.Kirkhus, R.Solevåg m.fl.).

(Eurasia, Afrika og Australia). De to observasjonene fra Aust-Agder betraktes å være trolig samme fugl og regnes som ett funn. Bildene av fuglen fra Lista og Utsira viste at denne manglet samme armsvingfjær i venstre vinge. Dermed er det trolig samme fugl som besøkte de to lokalitetene. Silkehegre var for øvrig en ny art for Utsira.

Egretthegre *Ardea alba* (1, 90/92, 3)

- 2004 VESTFOLD: 2K+ Ekornholmen, Nøtterøy 25.4* (F) (T.V.Kolkin).
- NORDLAND: 2K+ mellom Klo og Strengeivåg, Øksnes 22.6* (F) (I.Isaksen).
- 2005 BUSKERUD: 2K+ Bergsjø, Modum 25.-30.4* (F) (A.Bergset m.fl.). 2K+ Fiskumvannet, Øvre Eiker 22.5* (F) (J.T.Bollerud, S. Stueflotten).
- ROGALAND: 2K+ Søylandsvatnet, Hå 9.6 (K.R.Mjølunesnes). 2K+ Hålandsdalen, Eigersund 15.6 (S.Mossige). 2K+ Søylandsvatnet, Hå & Grudavatnet, Klepp 16.-17.6 (M. Dagsland m.fl.).

(Nesten kosmopolitisk, men svært lokal utbredelse i Europa). Egretthegre er med sin størrelse og kritthvite fjærdrakt lett å oppdage. Fugler som beveger seg utenfor det normale utbredelsesområdet har også vist seg å være svært mobile. Det er derfor vanskelig med sikkerhet å vurdere hvor mange fugler som er involvert i et års opptreden. Fuglen fra Øksnes er trolig samme fugl som ble sett på Røst og Andøya samme måned (Mjølunesnes m.fl. 2006). Fuglen fra Nøtterøy blir derimot regnet som et nytt individ og bringer totalsummen i 2004 opp i fire forskjellige fugler. Alle tre funnene fra Rogaland i 2005 blir regnet som trolig samme individ. De to funnene i Buskerud regnes derimot kun som mulig samme og telles derfor som to ulike fugler.

Stork *Ciconia ciconia* (17/18 (etter 1920), 85/95, 2)

- 1984 SOGN OG FJORDANE: 2K+ Hunderi, Lærdal 21.4* (F) (H.Hunderi).
- 1990 SOGN OG FJORDANE: 2K+ Øverstrand, Gaular 5.-6.6* (F) (L.Lundgren, J.Øvrestrand, O.Øvrestrand).
- 2003 VESTFOLD: 2K+ Teie, Nøtterøy 11.4 (A. Hangård).
- TELEMARK: 2K+ Jomfruland, Kragerø 15.5 (T.Sommer m.fl.).
- 2005 AKERSHUS: 2K+ Greniskogen, Nes 26.4 (K.Bergsødegård, O.Bergsødegård).
- AUST-AGDER: 2K+ Bieveien, Arendal 30.4* (F) (*B.Lundberg, R.Skåland).

Denne amerikablesanda *Anas americana* (t.h.) er fotografert ved Sola sjø, Rogaland i mars 2005. Trolig var det samme fugl som ble sett ved Kvasseheim lenger sør på Jæren i januar. Foto: Christian Tiller.

Rødfotand *Anas rubripes* hann Rosanes, Nøtterøy februar 2005. På dette bildet skimtes et grønt anstrøk i hodet. Dette er ikke en hybridkarakter, faktisk viser ganske mange hanner av denne arten antydning til grønt i hodet fra visse vinkler og under visse lysforhold. Foto: Tore Vang.

Hann ringand Aythya collaris fra Ergavatnet, Rogaland mai 2005. Den rustrøde fargen på flankene skyldes trolig tilgrisede fjær. Foto: Christian Tiller.

Denne storken Ciconia ciconia står trolig for alle funnene av arten i Agder-fylkene og Rogaland i månedsskiftet april/mai 2005. Her er den fotografert på Lista den 29. april. Foto: Gunnar Gundersen.

VEST-AGDER: 2K+ Slevdalsvannet, Farsund 28.-30.4* (F) (V.Bunes, G.Gundersen, T.A.Olsen, P.S.Ranke m.fl.).

ROGALAND: 2K+ Bue, Bjerkreim 1.5 (I. Stakkeland, J.O.Stakkeland). 2K+ Holmane, Hå 6.5 (I.Edwardsen, R.Edwardsen).

(Eurasia og Sør-Afrika; overvintrer i Afrika). Fuglen på Lista ble sett trekkende bort på formiddagen 30. april, mens observasjonen ved Arendal ble gjort på kvelden samme dag. Observasjonen fra Bjerkreim ble gjort på kvelden dagen etter. Alle funnene fra Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland regnes derfor som trolig samme fugl. Funnet fra Akershus kan også tenkes å dreie seg om samme fugl, men denne regnes kun som mulig samme og teller dermed som et nytt funn. Med to funn fra både 2005 og 2003 forbedres funnstatistikken etter årtusenskiftet betraktelig, ettersom det fra før kun var godkjent fire funn i perioden 2000 til 2004.

Svartglente *Milvus migrans* (4, 46, 3/4)

2005 TELEMARK: 2 3K+ Jomfruland, Kragerø 3.5* (F) (F.Ehnebom, R.Ehnebom, Ø.W. Johannessen). 3K+ Langesundstangen, Bamble 5.5* (F) (*B.Kjellemyr, V.Heibo).
NORDLAND: 2K+ Kirkegården, Røstlandet, Røst 29.4 (K.Bekkeli).
FINNMARK: 2K+ Nedrevann, Porsanger 31.7* (F) (T.R.Østerås).

(Nesten hele Eurasia, Afrika og Australia). Trolig var det en av fuglene fra Jomfruland som dukket opp ved Langesundstangen to dager senere. Disse observasjonene regnes derfor som ett funn av to individer. Over 80 % av de norske funnene er gjort i kystnære strøk på strekningen svenskegrensen til Rogaland. Fire tidligere funn fra Finnmark danner likevel en viss presedens for årets to observasjoner i Nord-Norge. Første funn i Nordland.

Glente *Milvus milvus* (11 (etter 1900), 120/121, 4)

2004 VESTFOLD: 2K+ Ilene, Tønsberg 28.4 (A. Hangård).
VEST-AGDER: 2K+ Søgnejordet, Søgne 15.4 (E.S.Nilsen).
2005 AKERSHUS: 2K+ Fornebo, Bærum 27.3 (P. Gylseth m.fl.).
BUSKERUD: 2K+ Røyse, Hole 27.3 (*V. Ree, K.Myrmo, E.Soglo).
VESTFOLD: 2K+ Borrevannet, Horten 23.4* (F) (*H.A.Johansen, F.Christoffersen, B. Olsen). 1K Ilene, Tønsberg 21.8-24.9* (F) (*R.Olsen m.fl.).
AUST-AGDER: 1K+ Mollestad, Birkenes 11. og 13.8 (S.Birkeland).

(Nord-Afrika og Europa). De to funnene fra 2004 regnes som nye i forhold til de som allerede er publisert i Mjøltnes m.fl. (2006). Totalen i 2004 ender da opp på ni funn. Hvor mange forskjellige individer av glente som er involvert i et års forekomst er ofte vanskelig å vurdere, men 2005 er et unntak i så måte. Fuglen fra Fornebo 27. mars ble sett på trekk mot nord. Det var derfor trolig samme fugl som trakk forbi Røyse i Buskerud senere samme dag. Fuglen fra Ilene er den mest stasjonære siden arten forsvant som hekkefugl i Østfold på slutten av 1800-tallet. Den gav derfor gode muligheter til å bli studert av tilreisende kryssere som ofte har slitt med å holde følge med denne flyktige arten.

Steppehauk *Circus macrourus* (22, 34, 5)

2002 TELEMARK: 1K Stråholmen, Kragerø 8.9 (S.Sannes, H.Skarboe m.fl.).
2005 VEST-AGDER: 2K ♀ div. lok. Lista, Farsund 6.-9.5* (F) (*V.Bunes, G.Gundersen, T.A. Olsen m.fl.). 2K ♂ Lista fyr og Slevdalsvannet, Farsund 8.-10.5* (F) (*T.A.Olsen, V.Bunes, G.Gundersen, N.H.Lorentzen m.fl.). 1K Lista fyr, Farsund 4.9 (*G.Gundersen, V.Bunes, H.Eggen, M.Eggen, S.Folkedal m.fl.). 1K Lista fyr og Hellemyra, Farsund 9.-10.9* (F) (*G.Gundersen, V.Bunes, H.Eggen, J.E.Røer m.fl.).
ROGALAND: 1K Hadland, Hå 4.9 (*M. Kersbergen, S.Hobberstad, E.Jacobsen, K.R. Mjøltnes, E.Ween m.fl.).

(Russiske steppeområder mellom Svartehavet og Baikal/Yenisei-elva. Sporadisk hekking i Øst-Europa. Overvintrer i Sørøst-Europa, Midt-Østen og østover til India samt mesteparten av Afrika). Med funnet fra 2002 kommer totalen dette året, i likhet med 2005, opp i fem individer. Kun 1999 (8 funn) og 2003 (6 funn) kan vise til høyere totaler. I motsetning til 2005 var imidlertid alle funnene fra 2002 høstfunn. Årets funn bekrefter Listas posisjon som Norges mest pålitelige kjerrhauk-lokalitet. Både vårfunnene og høstfunnene passer fint inn i det funnmønsteret som har bygget seg opp de siste årene. Over halvparten av den totale funnmassen (32 av 60 funn) er gjort de siste ni årene, og vi må tilbake til 1996 for å finne forrige år uten observasjoner av arten. En tredjedel av funnene er vårfunn i perioden april til juni, mens resten er høstfunn i perioden august til oktober.

Aftenfalk *Falco vespertinus* (16, 120/122, 5)

1998 VEST-AGDER: 3K+ ♂ Slevdalsvannet, Farsund 6.9 (B.Nyberg m.fl.).
2001 VESTFOLD: 3K+ ♀ Slottsfjellet, Tønsberg

- 15.5 (A.Hangård).
 2004 ØSTFOLD: 2K+ ♀ Øra, Fredrikstad 28.4 (S.Eggebreten).
 2005 ØSTFOLD: 2K ♀ Skipstadkilen, Asmaløy, Hvaler 3.5 (T.Vang).
 VEST-AGDER: 1K Lista fyr, Farsund 23.9 (H.Eggen). 1K Nordhasselmyra, Farsund 1.10 (K.Olsen).
 ROGALAND: 2K+ ♀ Tjøtta, Klepp 3.6 (K.R. Mjølssnes). 2K ♀ Frønsdal, Vindafjord 10.6* (F) (O.K.Bjørnstad, F.M.Jacobsen, J.K.Ness, F.Steinkjellå).

(Øst-Europa og Asia; overvintrer i Afrika). Funnet fra 2001 bringer dette året opp i totalt 11 funn av arten, og med det ny rekord etter at antall funn i 2000 ble nedjustert til ti (Mjølssnes m.fl. 2006). Funnet fra 2004 er det tidligste daterte vårfunnet i Norge, men det foreligger et udatert aprilfunn fra Nesodden i Akershus i 1957 (Haftorn 1971). Fem funn i 2005 er noe lavere enn gjennomsnittet de siste ti årene, men funnene plasserer seg som forventet sesongmessig. Aftenfalk har med unntak av 1970 og 1975 vært årlig i Norge siden 1967.

Triel *Burhinus oedicnemus* (1, 13, 1)

- 2005 VEST-AGDER: 2K+ Tjørveneset, Farsund 21.5* (F) (G.Gundersen).

(Europa vest til Storbritannia og nord til Polen, rundt Middelhavet, østover til Sentral- og Sør-Asia. Overvintrer SV-Europa, nordlige Afrika og det indiske subkontinentet). Årets funn er på alle måter typisk i forhold til det norske funnbildet. Det er det åttende funnet fra Vest-Agder og det fjerde fra Lista. Samtidig er det også det syvende funnet fra mai måned, som dermed er den desidert beste måneden for triel i Norge. Det kan være av interesse å merke seg at begge fuglene som ble sett i Sverige i 2005 dukket opp kun to dager før den norske fuglen, nemlig 19. mai (Strid 2006). Arten ble ikke observert i Danmark i 2005.

Mongollo/ørkenlo *Charadrius mongolus/leschenaultii* (3, 2, 0)

- 2001 ØSTFOLD: 2K+ ♂ Øra, Fredrikstad 12.9 (*T.A.Andersen, T.Sand, L.P.Simensen).

(Tyrkia og videre østover gjennom Sentral-Asia til Nordøst-Asia; overvintrer fra Midtøsten til Australia). Denne fuglen ble kun sett en kort stund og ikke dokumentert. De kjennetegn som ble observert peker i retning ørkenlo, men NSKF's vurdering er at enkelte nødvendige detaljer for

sikker identifikasjon av en så vanskelig identifiserbar og sjelden art mangler. I tillegg til de fem funnene av ubestemte fugler er det gjort ett funn av mongollo og fire av ørkenlo i Norge.

Kanadalo *Pluvialis dominica* (0, 2, 1)

- 2005 NORDLAND: 2K Røstlandet, Røst 1.6* (F) (T.Bentsen).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Tredje funn for landet, andre for Nordland og Røst, og første funn av en 2K fugl. Etter at landets første funn ble gjort på Lista i juni 2002, ser det endelig ut som om det «har løsnet» for denne arten også i Norge. Funn nummer to var en 1K fugl på Røst i september/oktober 2003. I Storbritannia har det skjedd en forflytning av funnmassen mot nord. Mens arten tidligere opptrådte mest regelmessig i de sørvestre delene av landet, blir nå stadig flere funn gjort i Skottland. Kan det være en sammenheng med de siste års funn i Norge? Årets funn fra Røst er nærmere omtalt av Eggen (2006a).

Sibirlo *Pluvialis fulva* (2/3, 24/26, 2)

- 2001 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 30.9-2.10* (F) (*M.Eggen, T.A.Andersen, S. Baines).
 2005 ROGALAND: 1K+ Husvegg, Hå 23.8 (K.R. Mjølssnes).
 NORDLAND: 3K+ ♂ Røstlandet, Røst 21.-22.6* (F) (*M.Eggen, H.Eggen m.fl.).

(Tundraen i Sibir fra Yamal ved ca. 70° Ø og østover til vestlige Alaska. Overvintrer over et enormt område fra sørlige Nord-Amerika og vestover til østlige Afrika). Funnet fra 2001 bringer totalen dette året opp i fem funn, hvilket er ny rekord. Etter noen gode år rundt årtusenskiftet har antallet funn de siste årene falt tilbake på nivå med begynnelsen av 1990-tallet. Jæren og Røst, hvor årets to funn ble gjort, er de beste områdene for arten i Norge. Totalt er det godkjent henholdsvis ni og fire funn fra disse stedene. Antall funn i våre naboland i 2005 ligger på samme nivå som i Norge; fra Sverige (Strid 2006) og Danmark (www.netfugl.dk) er det godkjent henholdsvis to og tre funn, mens Storbritannia også hadde to funn (Fraser m.fl. 2007a). Merk at det totale antall funn er oppjustert i forhold til Mjølssnes m.fl. (2005) for å ta til følge revideringene publisert i Mjøs (2003).

*En av to ulike steppehauker *Circus macrourus* som ble sett på Lista i begynnelsen av mai 2005, begge var 2K-fugler. Fuglen på bildet kan bestemmes til hann på grunn av lys iris. Foto: David Drangslund.*

*Voksen bonapartesnipe *Calidris fuscicollis* Sekken, Bjørnøya juni 2005. Et spillende par ble observert ved denne lokaliteten i slutten av juni. Hekking ble dog ikke konstatert. Foto: Eirik Grønningseter.*

*Norges tredje præriesnipe *Bartramia longicauda* dukket opp på Herøy i Nordland i slutten av oktober 2005. Foto: Atle Ivar Olsen.*

Ung gulbrystsnipe *Calidris bairdii* Røst september 2004. Denne, Norges andre gulbrystsnipe, dukket opp på nøyaktig samme plass som førstefunnet. Legg merke til den lange håndsvingfjærprojeksjonen som er typisk for arten. Foto: Thomas Bentsen.

Ung flekksnipe *Actitis macularia* Tjøme, Vestfold desember 2005. Med unntak av voksne fugler i sommerdrakt er flekksniper svært like strandsnipe *A. hypoleucos*. Merk dog at det hvite vingebåndet hos flekksnipe ikke når helt inn til kroppen. Foto: John Stenersen.

Bonapartesnipe *Calidris fuscicollis* (1, 24/25, 4/5)

- 2005 ØSTFOLD: 2K+ Kurefjorden, Rygge 31.7-3.8* (F) (*T.A.Andersen, R.Botnermyr, T.Vang m.fl.).
 ROGALAND: 2K+ Håtangen, Hå 6.7* (F) (*Ø.Egeland, M.Dagsland, K.R.Mjølunes, E.S.Nilsen). 2K+ Orreosen, Klepp 19.7* (F) (*M.Kersbergen, K.R.Mjølunes m.fl.).
 SVALBARD: 2 2K+ (♂+♀) Sekken, Bjørnøya 26.-28.6* (F) (*E.Grønningsæter, I.I. Ratikainen).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Fire funn i 2005 er tangering av rekordårene 2001 og 2003, men med fem observerte individer er 2005 likevel et rekordår. Halvparten av de norske funnene er nå gjort i løpet av de fem siste årene. Funnet fra Bjørnøya er meget interessant, etter som det dreier seg om et par med hekkeoppførsel. Hannen ble observert spillende, men hekking ble ikke konstatert. Funnet er nærmere beskrevet av Grønningsæter (2006). Fuglen ved Kurefjorden var første funn i Østfold.

Gulbrystsnipe *Calidris bairdii* (0, 2, 1)

- 2004 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 12.-13.9* (F) (*T.Bentsen, *H.Eggen, K.Bekkeli, P.Gylseth, R.Olsen).
 2005 SVALBARD: 2K+ Adventsdaldeltaet, Spitsbergen 20.-22.5* (F) (*S.Hammer, *O.Hagen, M.Lagerborg).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). I likhet med kanadalo har gulbrystsnipe på uforklarlig vis manglet på den norske artslisten helt frem til de siste årene. Det første norske funnet var en voksen fugl på Røst 31. mai 2004 (Mjølunes m.fl. 2006). Utrolig nok dukket ungfuglen som publiseres her opp på nøyaktig samme sted kun drøye tre måneder senere. Med årets fugl fra Svalbard ser det endelig ut til at arten har fått et visst fotfeste som vagrant også her til lands. Til sammenlikning er det gjort seks funn i Sverige til og med 2005 (Hellström 2005), mens Danmark kun har ett funn fra september 2000. I Storbritannia er arten årlig, fremfor alt representert ved ungfugler i september. I 2005 ble det gjort ti funn i perioden 11. august til 17. oktober (Fraser m.fl. 2007a). Trolig er det kun et spørsmål om tid før arten også blir påvist ved de tradisjonelle vaderlokalitetene i Sør-Norge. For mer om Røstfunnet, se Eggen & Eggen (2005).

Alaskasnipe *Calidris melanotos* (8, 126/137, 10)

- 2002 MØRE OG ROMSDAL: 1K Makkevika, Giske 11.9* (F) (F.Grønningsæter).

- 2004 TELEMAR: 2K+ Stråholmen, Kragerø 29.7-7.8* (F) (*B.O.Tveit, E.Edwardsen, F.Haga m.fl.).
 TROMS: 2K+ Tisnes, Tromsø 19.5* (F) (*K.B.Strann, E.Bergersen, V.Frivoll).
 2005 TELEMAR: 2K+ Jomfruland, Kragerø 29.5* (F) (*E.Edwardsen, S.Edwardsen, F.Haga, T.Landsverk, T.Sommer).
 ROGALAND: 2K+ Grudavatnet, Klepp 3.5 (*E.Mjaaland, M.Dagsland, M.Kersbergen, T.A.Olsen m.fl.). 2K+ Orreosen, Klepp 18.-20.5* (F) (*E.Ween, M.Dagsland, M.Kersbergen). 2K+ Orrevatnet, Klepp 2.6 (M.Eggen, H.Hveding). 2K+ Orreosen, Klepp 7.-10.7* (F) (*K.R.Mjølunes m.fl.). 2K+ Kvasheim, Hå 23.7 (K.R.Mjølunes m.fl.). 2K+ Grudavatnet, Klepp 23.-24.7* (V) (*M.Dagsland, E.Ween m.fl.). 1K Horpestad gartneri, Klepp 25.8* (F) (F.Kræmer).
 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Farstadosen, Fræna 8.8* (F) (*E.L.Dahl, *G.Solvang, F.Grønningsæter).
 NORDLAND: 2K+ Flyplassen, Røstlandet, Røst 9.-12.6* (F) (*M.Eggen, T.Bentsen).

(Sibir fra Tajmyr til Beringstredet og Nord-Amerika). To nye funn fra 2004 bringer totalen dette året opp i 12 funn av 13 individer, hvilket er det tredje beste året noensinne. Også 2005 var et godt år, men havner likevel kun på femteplass. Alle de fem beste årene har kommet i syvårs-perioden fra og med 1999. Med syv forskjellige fugler bekrefter Jæren sin særstilling når det gjelder denne arten. Også resten av Nord-Europa opplever tilsvarende økning i antall funn av alaskasnipe. Det første hekkefunnet i Europa var trolig et faktum i Skottland i 2004. Her ble et spillende par sett i mai og juni, mens en ungfugl i frisk drakt ble sett sammen med en voksen fugl i begynnelsen av juli (Holling 2007). Også i Norge har det blitt observert spillende alaskasnipper på våren, sist et par på Røst i juni 2003 (Mjølunes m.fl. 2005). Når og hvor får vi første hekkefunn i Norge?

Rustsnipe *Tryngites subruficollis* (2, 23/24, 2)

- 2005 ROGALAND: 1K Taravika, Karmøy 11.-12.9* (F) (*E.S.Nilsen, O.K.Bjørnstad, J.K.Ness, F.Steinkjellå).
 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Frostadheia, Smøla 11.-12.9* (F) (*E.L.Dahl, K.Schjølberg).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). En typisk opptreden for denne arten, men verdt å merke seg at begge fuglene dukket opp samme dag. Av de totalt 27 godkjente funnene i Norge har 15 blitt gjort i september. Vestlandet har en stor overvekt av funnene. Fra før er det gjort 11

funn i Rogaland, mens funnet fra Smøla kun var det andre for Møre og Romsdal.

Præriensnipe *Bartramia longicauda* (0, 2, 1)

2005 NORDLAND: 1K Solheim, Herøy 23.10* (F) (*A.I.Olsen, C.Olsen, P.Shimmings).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). De to tidligere funnene stammer fra Vestad, Elverum, Hedmark ca. 22. oktober til 9. november 1994 og Ona, Sandøy, Møre og Romsdal 23. september 2002. Ingen av fuglene har vært tilgjengelige for tilreisende, selv om den første fuglen holdt seg i et boligområde på Elverum i over to uker, se Ree (1994, 1995). Årets funn er nærmere beskrevet av Hveding (2006c). En stabil fugl på en lett tilgjengelig lokalitet i Sør-Norge vil uten tvil bli satt stor pris på. Præriensnipe er en svært sjelden gjest i Europa og fra våre naboland foreligger det kun to funn i Sverige (november 2001 og desember 2004) og ett i Danmark (november 1920). Majoriteten av de europeiske funnene er gjort i Storbritannia der 41 fugler er observert gjennom tidene. Antall funn pr. år har vært nokså stabilt der de siste 50 årene på tross av betydelig økt feltaktivitet. Dette må nok tilskrives det faktum at arten har opplevd en dramatisk bestandsnedgang i Nord-Amerika, hovedsakelig på grunn av habitatsødeleggelse. Mens alle funn i Skandinavia og de aller fleste fra Storbritannia er fra (sen)høsten, er funnbildet annerledes på Island. Der er alle tre funnene gjort i begynnelsen av mai, hhv. i 1967, 1971 og 1974 (The Icelandic Birding Pages).

Tereknsnipe *Xenus cinereus* (1/4, 21/22, 3)

2005 ØSTFOLD: 2K+ Øra, Fredrikstad 12.7* (F) (*S.Engebretsen, T.A.Andersen, J.R.Asbjørnsen, M.Olsen, M.Pettersen m.fl.).
NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Ørin, Verdal 13.6* (F) (*M.Venås, G.Dybvik, M.Myklebust m.fl.).
FINNMARK: 2K+ Skogfoss, Sør-Varanger 20.6* (F) (*E.N.Adolfson m.fl.).

(Finland og østover gjennom det nordlige Russland; overvintrer i kystområder i Afrika, Asia og Australia). Første funn i Nord-Trøndelag. Totalt antall individer observert før 2005 er oppdatert i forhold til tidligere rapporter for å reflektere at det er gjort to funn av mer enn én fugl sammen. Dette gjelder to individer som ble sett på Øra, Fredrikstad 19. september 1976, og et par med to nylig flygedyktige unger som ble sett i Øvre Pasvik, Sør-Varanger 24. juli 1967. Med årets fugl er det dermed gjort tre funn av fire individer

på Øra. Fuglen som ble sett ved Skogfoss er en spennende parallell til hekkfunnet fra 1967. Kan det tenkes at tereknsnipe igjen kan gå til hekking i Pasvik? Finnmark er uansett det beste fylket for å få sett denne arten her til lands. Ti av Norges 25 funn er gjort her, hovedsakelig på Varangerhalvøya.

Flekksnipe *Actitis macularius* (1, 5, 0)

2004 VESTFOLD: 1K Sandøy & Hvasser, Tjøme 27.12* (F) (*J.Stenersen, S.Eide, A.Han-gård, H.Stenersen).

(Store deler av Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika sør til Argentina). Første vinterfunn og kun den andre ungfuglen som er observert i Norge. Den første ungfuglen ble sett og senere fanget på Titran i Sør-Trøndelag 7.-8. oktober 2001. Sverige fikk sitt fjerde funn i juli 2005 (Strid 2006), mens Danmark fikk sitt første i august samme år (www.netfugl.dk). Både det danske og alle de svenske funnene dreier seg om voksne fugler i sommerdrakt. I Storbritannia, der det til og med 2005 er gjort 138 funn, er imidlertid ungfugler overtallige. Vinterfunn er heller ikke helt uvanlig der. Dette første funnet av flekksnipe i Vestfold er nærmere omtalt av Olsen (2005).

Hvithalesvømmesnipe *Phalaropus tricolor* (0, 4, 1)

2005 ROGALAND: 2K+ ♀ Orrevatnet, Klepp 2.-4.6* (F) (*M.Eggen, *H.Hveding m.fl.).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Forrige funn av hvithalesvømmesnipe ble gjort på nøyaktig samme sted 20. september 1994. Den gang var det en 1K fugl som besøkte Orrevatnet. De øvrige tre norske funnene er, i likhet med årets fugl, voksne hunner fra mai og juni. Også i resten av Skandinavia er vårfunnene totalt dominerende. Alle de syv danske funnene (www.netfugl.dk) og syv av åtte svenske funn (SOF 2003) er gjort i perioden april til juni. En vanlig antakelse er at dette dreier seg om fugler som ankom vår side av Atlanteren høsten i forveien og nå er på trekk nordover. Denne hypotesen underbygges også av den britiske funnmassen, der majoriteten er ungfugler på høsten. Året 2005 var ingen unntak i så måte hvor tre av fire fugler falt i denne kategorien. Det fjerde funnet var fra januar, og viser at hvithalesvømmesnipe også kan overvintre i Europa (Fraser m.fl. 2007a). Årets funn fra Orreosen er for øvrig nærmere omtalt av Hveding (2006a).

Denne hvithalesvømmesnipa Phalaropus tricolor holdt seg ved Orrevatnet, Rogaland i tre dager i begynnelsen av juni 2005. Forrige funn i Norge var i 1994 og ble gjort samme sted. Foto: Christian Tiller.

Lattermåke Larus atricilla Finnvika, Båtsfjord juli 2005. Dette var kun det tredje funnet av arten i Norge. Foto: Terje Lislevand.

*Flere sabinemåker *Larus sabini* ble presset inn i Oslofjorden av sterk vind i midten av november 2005. Denne fuglen holdt seg et par dager ved Fuglevik i Rygge. Foto: Arild Hansen.*

*Norges andre gulbeinmåke *Larus michahellis* fra Mandal i april 2003. Identifikasjon av denne arten er meget krevende. Denne fuglen er imidlertid svært karakteristisk med sine lange gule bein, svært kraftige nebb, lange vinger med små hvite flekker og mørk farge på ryggen. Foto: Inge Flesjå.*

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius*
(17 (etter 1950), 65/96, 8/13) utenom Svalbard,
Jan Mayen og de arktiske havområder

- 2001 NORD-TRØNDELAG: 1K Øksninga, Nærøy 26.11 (F.Kutschera).
2005 ØSTFOLD: 1K+ Brentetangen, Rygge 14.11 (*R.Botnermyr, T.A.Andersen).
AKERSHUS: 1K+ Krokstrand, Vestby 13.11 (Ø.Hagen).
TELEMARK: 1K Jomfruland, Kragerø 15.-16.11 (T.Holtskog).
VEST-AGDER: 1K+ Vågsvollvika, Farsund 15.11 (H.Eggen). 1K+ Steinodden, Farsund 19.11* (F) (*G.Gundersen, N.H.Lorentzen).
1K Fuglevika, Farsund 3.12 (*Ø.W.Johannessen, V.Bunes).
SØR-TRØNDELAG: 1K Selstein, Froan, Frøya 30.9* (F) (*G.Bangjord, H.E.Ring).
Opptil 6 1K+ Uthaug, Ørland 20.11-31.12* (F) (*B.Fuldseth, *B.Nyberg, D.Bollingmo, T.Bollingmo, H.E.Ring).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone; overvintrer pelagisk i det sørlige Atlanterhavet og Stillehavet). Syv av årets funn kom i løpet av perioden 13. november til 3. desember. Årsaken til dette finnes nok i lavtrykkene som kom inn fra Nord-Atlanteren i samme tidsrom. De samme værssystemene brakte også et større antall sabinemåker *Larus sabini* inn i Skagerrak. Sett i lys av dette er observasjonene fra Lista vurdert å være mulig samme fugl og teller derfor som tre ulike funn. Masseforekomsten på Ørlandet fra slutten av november bærer mange likhetstrekk med tilsvarende observasjoner fra samme sted i november 2001 (Solbakken m.fl. 2003).

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus* (1, 39, 7)

- 2005 BUSKERUD: 3K Linnestranda, Lier 24.4* (F) (O.E.Bakken).
VESTFOLD: Ad. Mølen, Larvik 1.1 (J.H. Magnussen).
VEST-AGDER: Ad. Lista fyr og Jølle, Farsund 8.8* (F) (*G.Gundersen, J.M.Abrahamson, V.Bunes, M.Eggen, J.Stenersen).
ROGALAND: 2K Skeie, Klepp 2.-3.8* (F) (*Ø.Egeland, K.R.Mjøltnes, E.Mjaaland, E.Ween m.fl.). 1K Obrestad, Hå 14.9* (F) (*Ø.Egeland, K.R.Mjøltnes). 1K Varhaug, Hå 15.9 (T.A.Olsen). 1K Folkvord, Sandnes 17.9* (F) (*E.Ween, M.Dagsland m.fl.).

(Spredt i Europa, størst konsentrasjoner i øst rundt Svartehavet). Syv funn i 2005 er tangering av rekordåret 2003. Alle de tre ungfuglene fra Rogaland i september er vurdert som atskilte funn. Fuglen fra Obrestad hadde mer fremskreden

myting enn fuglene fra Varhaug og Folkvord. De to sistnevnte fuglene var like draktmessige, men er vurdert som mulig samme siden det også tidligere er dokumentert «mini-invasjoner» av denne arten til Jæren. Årets forekomst gjenspeiler de forskjellige aldersklassenes opptreden i Norge. 3K-fugler dukker gjerne opp i april og mai, mens 2K-fugler overtar sommerstid. De første 1K-fuglene har dukket opp i august, men det er ikke før i september og oktober at hovedmengden av ungfugler er sett i Norge. Fra tidligere finnes det dog kun to funn av voksne fugler her til lands. To nye funn av voksne fugler i 2005 kan muligens skyldes at hekkeutbredelsen strekker seg stadig lenger nordover i Europa. Ny art for Buskerud.

Lattermåke *Larus atricilla* (0, 2, 1)

- 2005 FINNMARK: Ad. Finnvika, Båtsfjord 1.-2.7* (F) (*A.Mæland, A.Landsverk, E.Landsverk, O.E.Landsverk m.fl.).

(Østkysten av Nord-Amerika sør til Mexico; overvintrer fra sørlige USA og sørover på øst- og vestkysten av Nord-Amerika og Sør-Amerika). De to tidligere norske funnene stammer fra Kristiansund, Møre og Romsdal 5. juli 1996 og Utsira, Rogaland 10. mars 2001. Årets funn fra Finnmark ligger tett opptil datoen for førstefunnet. En voksen fugl oppholdt seg også på South Ronaldsay, Orknøyene fra 28. juni til 12. august 2005. Så det kan tyde på at midtsommers er en god tid å se etter denne arten på våre breddegrader. Storbritannia fikk sin største invasjon av arten noensinne i november 2005. Ikke mindre enn 50 fugler ble observert etter at restene av den tropiske orkanen Wilma feide over Nord-Atlanteren i begynnelsen av november. Hovedtyngden av disse fuglene ble imidlertid funnet i de sørvestre delene av England (Fraser m.fl. 2007a). Heller ikke Sverige eller Danmark merket noe til denne invasjonen, og det ble ikke gjort noen funn av lattermåke der i 2005. Funnet fra Finnvika er nærmere omtalt av Mæland m.fl. (2006).

Franklinmåke *Larus pipixcan* (0, 4, 1)

- 2005 FINNMARK: Ad. Stabburneset, Valda, Porsanger 12.-13.7* (F) (*J.Andersson, B. Brissman).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Dette funnet er en interessant parallell til lattermåka som ble sett i Varanger kort tid i forveien. Funnet har også mange likhetstrekk med forrige norske funn ved Nordre Øyeren, Akershus 7.-11.

juli 2003 (Mjølvsnes m.fl. 2005). Franklinmåke følger på høsten en smal trekkorridor gjennom det sentrale USA til Mexicogulven, for så å krysse over Mexico til Stillehavet, hvor den fortsetter til overvintringsområdene på vestkysten av Sør-Amerika. Arten er sjelden på den amerikanske østkysten og direkte transatlantisk forflytning på høsten synes derfor i utgangspunktet lite sannsynlig. Siden de fleste fuglene dukker opp i Europa på våren og sommeren er det en hypotese at arten hovedsakelig når vår del av verden etter å ha rundet sørspissen av Sør-Amerika og fulgt Atlanterhavskysten nordover på vårtrekket. I forbindelse med orkanen Wilma dukket det imidlertid opp tre ungfugler i Sørvest-England (Fraser m.fl. 2007a). Dette beviser at direkte kryssing av Atlanteren på høsten også er mulig. Også det første danske funnet av arten, en ungfugl ved Hirtshals i Nord-Jylland i november 2005, støtter opp om dette (www.netfugl.dk). Fuglen i Porsanger er det første funnet av franklinmåke i Finnmark.

Sabinemåke *Larus sabini* (8, 158/175, 21) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

- 2003 SØR-TRØNDELAGE: 1K Nes, Bjugn 24.9 (G.Dybvik).
NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 17.9 (*K.R.Mjølvsnes, O.Djøseland, M.Eggen, J.Grønning).
- 2004 ØSTFOLD: 2 1K Skjæløy, Fredrikstad 17.12 (T.Vang).
MØRE OG ROMSDAL: 1K Ona, Sandøy 27.9 (E.L.Dahl).
- 2005 ØSTFOLD: 1K Nes, Jeløya, Moss 30.8* (F) (*P.Buertange, T.A.Andersen, M.Pettersen m.fl.). 1K Fuglevik, Rygge 12.-13.11* (F) (*A.Hansen, R.Botnermyr, Å.S.Fredriksen, P.-A.Johansen m.fl.).
AKERSHUS: 2K Hulvik, Vestby 16.1 (*R.Olsen, P.Gylseth). 3K+ Krokstrand, Vestby 16.1 (P.Gylseth). 3K+ Storegrunnane og Steilesand, Asker og Nesodden 23.1 (P.Gylseth, G.S.Andersen). 1K Drøbak-sundet, Frogn 30.8* (F) (K.Johannessen). 3K+ Hulvik, Vestby 10.11 (P.Gylseth). 1K Hulvik, Vestby 12.11 (P.Gylseth). 2 1K Krokstrand, Vestby 13.11 (Ø.Hagen), 4 1K Torkildstranda, Drøbak, Frogn 13.11* (F) (P.Gylseth, S.Stueflotten m.fl.).
VЕСТFOLD: 1K Møringa, Horten 29.9 (*R.Olsen, O.Fagerbakke). 1K Møringa, Horten 12.11 (R.Olsen).
TELEMARK: 1K Jomfruland, Kragerø 29.9-3.10* (F) (*T.Holtskog, E.Edwardsen, P.E.Fjeld).
MØRE OG ROMSDAL: 1K Ona, Sandøy

11.10 (*E.Bergersen, E.Grønningsæter, J.Heggset, K.Schjøberg, T.Ålbu m.fl.).
SØR-TRØNDELAGE: 1K Titran, Frøya 24.9 (M.Vang). 1K Sula, Frøya 2.10 (M.Vang). 1K Sula, Frøya 6.10 (*T.Sørhuus, F.Schevig, E.Krokan, A.Sørhuus).

NORDLAND: Ad. Austskardholmen, Røst 11.8* (F) (*T.Aarvak, T.A.Nilssen). 1K Haugsfjorden, Tjøtta, Alstadhaug 30.8 (P.Shimming). 1K Langneset, Røstlandet, Røst 21.9 (*M.Eggen, E.S.Nilssen). 1K Langneset, Røstlandet, Røst 23.9 (M.Eggen). 1K Langneset, Røstlandet, Røst 25.9 (*M.Eggen, J.R.Asbjørnsen, T.-E.Kristiansen, E.S.Nilssen).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone. Om vinteren pelagisk i Sør-Atlanteren). Antall funn i 2003 og 2004 kommer opp i hhv. 11 funn og 19 funn av 20 individer. Begge disse summene er respektable, men blir likevel overgått av 2005. Observasjoner av arten midtvinters er svært uvanlig i Nord-Europa. Augustobservasjonene fra Akershus og Østfold vurderes å være trolig samme fugl. Det samme gjelder for observasjonene fra Hulvik, Krokstrand og Torkildstranda 12.-13. november, og de to funnene på Sula i Sør-Trøndelag. Antall funn i Oslofjorden er vanskelig å vurdere, men utenom funnene som er nevnt spesielt regnes resten av observasjonene som separate funn. Estimering av antall funn kompliseres ytterligere av at flere observasjoner ikke har blitt forelagt komiteen.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis* (0, 35, 3)

- 2005 ROGALAND: Ad. Skeie, Klepp 26.1* (F) (*A.Landsverk, E.Landsverk). 2K Vågen og Stokkelandsvatnet, Sandnes 27.2-31.12* (F) (*G.Kristensen, K.R.Mjølvsnes m.fl.). 2K Mosvatnet, Stavanger 3.-31.12* (F) (*G.Kristensen, K.R.Mjølvsnes m.fl.).
HORDALAND: Ad. Byparken, Bergen 26.1-2.3 og 6.-20.12* (F) (*F.Falkenberg, M.Fredriksen, D.Gjerde m.fl.).

(Nord-Amerika; overvinter fra USA til Mexico. Små antall overvinter årlig langs europeiske kyster). Med tre nye funn fra Rogaland har Hordaland fått en utfordrer i kampen om å være beste fylke for ringnebbmåke. Årets fugl i Bergen er en gjenganger. Bergen by og Hordaland fylke blir dermed stående med 14 funn av arten. De to fuglene fra Stavanger og Sandnes ble etter hvert begge merket med hvite fargeringer. Så gjenstår det å se på hvilken side av Atlanterhavet de blir avlest neste gang...

Gulbeinmåke *Larus michahellis* (0, 4, 2)

- 2002 VEST-AGDER: Ad. Gismerøya, Mandal 27.5* (F) (I.Flesjå).
 2003 VEST-AGDER: Ad. Brennevinsmyra, Mandal 29.4* (F) (I.Flesjå).
 2005 TELEMARK: 1K Langesund, Bamble 25.8* (F) (J.H.Magnussen).
 VEST-AGDER: 1K Gismerøya, Mandal 20.7-20.8* (F) (I.Flesjå m.fl.).

(Mellom- og Sør-Europa). Fuglene fra 2002 og 2003 er første og andre godkjente funn i Norge. Fra tidligere har det kun vært publisert to godkjente funn, begge 1K-fugler fra Mandal i 2003 (Mjølunes m.fl. 2005). Arten forekommer i lave antall langs sørlige deler av Nordsjøen og inn i Østersjøen. Utvilsomt opptrer gulbeinmåke oftere også i Norge og flere observasjoner ligger til avventing hos NSKF, eller har aldri blitt sendt inn. At fem av seks norske funn er gjort i Mandal skyldes nok ikke bare at området ligger lagelig til for forekomst av arten, men også at en av landets største måkeentusiaster er bosatt her.

Kaspimåke *Larus cachinnans* (0, 8, 1)

- 2005 ROGALAND: 4K+ Kvassheim, Hå 21.11* (F) (K.R.Mjølunes).

(Svartehavet til Kaspiske hav og flekkvis lenger nord i Russland; overvintrer fra Persiske Gulf til Vest-Europa). Første høstfunn siden Norges første kaspimåke ble dokumentert ved Mandal 1. oktober 2000 (Mjøs & Solbakken 2001). Førstefunnet ble gjort av samme person som også står for fem av seks godkjente gulbeinmåker. Når det gjelder kaspimåke er det imidlertid observatøren av årets fugl som står for flest funn. Inkludert årets funn har han oppdaget fem eksemplarer av arten i Hå kommune på Jæren. De siste årene har det blitt dokumentert flere kaspimåker også fra andre lokaliteter og av andre observatører. NSKF vil oppfordre til at disse sendes inn til behandling av komiteen, slik at vi kan få et mest mulig korrekt funnbilde for arten her til lands.

Grønlandsmåke *Larus glaucoides*

Individer som viste karakterene til formen *kumlieni* (0, 11, 1)

- 2005 ROGALAND: 2K Skudeneshavn, Karmøy 13.2-4.3* (F) (*F.Steinkjellå, J.K.Ness m.fl.). 2K Revtangen, Klepp 23.5* (F) (*K.R.Mjølunes, M.Dagsland, E.Mjaaland, C.Tiller, E.Ween). 2K Grørdaland, Hå 11.9* (F) (*K.R.Mjølunes, E.Mjaaland). 2K Vikevågen, Karmøy 24.-25.11* (F) (F.Steinkjellå).

(Arktisk Canada; overvintrer i Nord-Amerika). Første funn i Rogaland. Draktkarakterer viser at det er samme fuglen som har flyttet seg rundt i fylket. Den taksonomiske statusen til *kumlieni* er fremdeles ikke avklart. En teori taler for at formen er en stabil hybridbestand mellom grønlandsmåke og eskimomåke *L.thayeri*, men nærmere undersøkelser er nødvendig før sikre konklusjoner kan trekkes. Identifikasjon av denne formen er uansett fremdeles en utfordring. Gode tips kan plukkes opp hos blant annet Olsen & Larsson (2004) og Howell & Dunn (2007).

Rosenmåke *Rhodostethia rosea* (3, 7, 2) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

- 2005 SØR-TRØNDELAGE: 3K+ Uthaug, Ørland 8.-10.1* (F) (*H.E.Ring, G.Dybvik, K.Groven m.fl.).
 NORDLAND: 2K+ Laukvik havn, Vågan 5.9 (J.Stenersen).

(NØ-Sibir, spredt på Grønland og i Canada). Første funn fra Nordland. Funnet fra Sør-Trøndelag har mange likhetstrekk med funnet av en 2K-fugl fra samme lokalitet i januar og februar 2000. Det er ikke helt utenkelig at det kan være snakk om samme fugl. Halvparten av funnene fra Fastlands-Norge er nå gjort de siste åtte årene. Året 2005 var også det første året med mer enn ett funn.

Ismåke *Pagophila eburnea* (58/60, 25, 2) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

- 2005 NORD-TRØNDELAGE: 2K Stjørdal havn, Stjørdal 29.1-3.2* (F) (*K.A.Aune, B.Nyberg, T.Kjøllberg m.fl.).
 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 18.11* (F) (H.Eggen).

(Arktisk Canada, Grønland, Svalbard og øyer i arktisk Russland). Det totale antall funn er kraftig oppjustert etter at arbeidet med boken «Sjeldne fugler i Norge» har skaffet frem opplysninger om en rekke gamle funn. Siden 1950 har det blitt gjort 32. Til sammenlikning ble det gjort 29 funn på 1800-tallet. Med tanke på den betydelig større ornitologiske aktiviteten de siste årtiene er det ingen tvil om at arten forekom mye mer regelmessig i eldre tider. Framtidsutsiktene for arten ser også dystre ut siden arten er truet både av miljøgifter som PCB og av den globale oppvarmingen. Ser man på den geografiske fordelingen av funnmassen før og etter 1950 er det tydelig at tyngdepunktet har flyttet seg

Bilde øverst til venstre: Gråseiler *Apus pallidus* Snarøya, Bærum november 2005, etter at den var reddet fra spurvehaukens klør. I hånd kommer den lyse fjærdrakten godt frem, særlig i forhold til den mørke øyemasken. Foto: Per Gylseth.

Bilde øverst til høyre: Dette bildet av gråseileren *Apus pallidus* fra Snarøya i klørne til en spurvehauk *Accipiter nisus* må være et av de mest spesielle som noen gang er trykket i en NSKF-rapport. Foto: Per Gylseth.

Bilde nederst: Alpeseiler *Apus melba* Øra, Fredrikstad november 2005. Denne fuglen gledet mange tilreisende med sitt lange opphold på lokaliteten. De tidligere funnene av arten i Norge har vært av den mer flyktige typen. Foto: Per-Arne Johansen.

sørover. Før 1950 ble 72 % av funnene gjort i våre tre nordligste fylker. Etter 1950 er denne andelen redusert til 53 %. Det er ikke mulig å trekke noen bastante konklusjoner ut fra dette materialet, men muligens kan det indikere at arten streifer lenger sørover nå enn tidligere.

Rosenterne *Sterna dougallii* (0, 3/4, 1)

2005 VEST-AGDER: Ad. Lista fyr, Farsund 5.5 (V.Bunes, T.A.Olsen).

(Nærmeste hekkebestander på De britiske øyene, nordvestre Frankrike og Azorene. Europeiske fugler overvintrer utenfor Vest-Afrika. Finnes også i Nord- og Sør-Amerika, Australia, Asia og Afrika). Denne fuglen ble observert på trekk mot NV langs stranda ved Lista fyr tidlig på morgenen. Fra tidligere finnes det kun tre godkjente funn fra Norge: Tisler, Hvaler, Østfold 2. juni 1984, Børaunen, Randaberg, Rogaland 11.-12. juli 1985 og 2 individer ved Revekaien, Klepp, Rogaland 30. juli 1988. Alle fuglene har, i likhet med årets funn, vært utfargede fugler i sommerdrakt. Lista-fuglen er således første funn i Vest-Agder og tidligste vårfunn i Norge. Arten har lenge vært i tilbakegang på De britiske øyene, men antall par har vist en svak positiv trend etter årtusenskiftet. Antall kolonier har derimot fortsatt å synke. Den største kolonien i Storbritannia har de siste årene vært på Coquet Island på nordøstkysten av England. I 2004 hekket 73 par i denne kolonien (Holling 2007). Den lille bestanden må trolig ta skylden for at arten er meget sjelden på den andre siden av Nordsjøen. Danmark har fem funn, mens Sverige kun har ett. Alle disse er voksne fugler i perioden juni til august. En fugl som ble fotografert ved Thyborøn havn i Nordvest-Jylland 3. juli 2002 var ringmerket på begge beina og stammet trolig fra den nevnte kolonien på Coquet Island (Klein m.fl. 2003).

Dvergterne *Sterna albifrons* (–, 2 (etter 2003), 4/5)

2005 VESTFOLD: 2 3K+ Mølen, Larvik 18.7* (F) (B.O.Tveit).
VEST-AGDER: 3K+ Tjørvehavn, Farsund 8.5* (F) (*K.Olsen, V.Bunes, G.Gundersen, T.A.Olsen, P.S.Ranke m.fl.).
ROGALAND: Ad. Orrevatnet, Klepp 2.6* (F) (*M.Eggen, H.Hveding). 3K+ Orreosen, Klepp 3.7* (V) (M.Dagsland).

(Store deler av Europa og østover til Himalaya. Europeiske fugler overvintrer langs vestkysten av Afrika, særlig ved Guineabukta). Fire funn fra Ytre Oslofjord og Sørvestlandet antyder en på

alle måter gjennomsnittlig forekomst. Også tidsmessig faller funnene vel innenfor det normale.

Hvitvingesvarterne *Chlidonias leucopterus* (2, 39/42, 0)

1998 ROGALAND: 3K+ Grudavatnet, Klepp 27.7 (*H.Løvbrekke, J.Austevik, M.Kersbergen).

(Sørøst-Europa og sentrale Asia; overvintrer i Afrika, Sørøst-Asia og Oceania). En voksen fugl ble også sett ved Presterødkilen, Tønsberg, Vestfold 28. juni samme år (Høyland m.fl. 2001).

Tårnugle *Tyto alba* (12, 4, 3)

2005 HAVOMRÅDENE S: 1K+ Valhall IP, Nordsjøen 24.8 (H.Haugland).

Individer som viste karakterer til underarten *alba* (2, 3, 2)

2005 VESTFOLD: 1K rm. Mølen, Larvik 15.-16.10* (F) (*K.Johannessen, F.Müller m.fl.).
HAVOMRÅDENE S: 1 1K+ ♀ Ula, Nordsjøen 26.-27.9* (F) (H.Hveding).

(Spredt i store deler av verden. Underarten *alba* er standfugl i Vest- og Sør-Europa). Ut fra beskrivelsen av fuglen fra Valhall er det ikke mulig å fastslå underart med sikkerhet. Både Valhall og Ula ligger i sørlige delen av Nordsjøen, men avstanden mellom plattformene og den tidsmessige avstanden gjør at disse to fuglene er vurdert som mulig samme og teller som to funn. Arten er også tidligere påtruffet til havs da en fugl av den østlige underarten *guttata* ble fanget i Nordsjøen 5. august 1922 (Haftorn 1971). Tre funn i løpet av ett år er ny bestenotering. Frem til februar 1973 var det gjort 11 funn av tårnugle i Norge, hvorav ti *guttata*. Fra og med vinteren 1973/74 er det nå gjort åtte funn hvorav seks *alba* og to av ubestemt underart. De nærmeste hekkeområdene for *alba* ligger i Nord-Jylland i Danmark. Her har arten vært i fremgang de siste årene og det faller naturlig å anta at årets fugler på norsk territorium stammer herfra. Årets forekomst er nærmere omtalt av Hveding (2006b).

Gråseiler *Apus pallidus* (0, 5, 2/3)

2005 AKERSHUS: 1K Fürst, Snarøya, Bærum 5.11* (F) (*T.Solvang, P.Gylseth, G.S.Anderesen m.fl.).
VEST-AGDER: 2 1K+ Kviljo, Farsund 5.11* (F) (*M.L.Pedersen, *R.H.Olsen, T.Bentzen, G.Gundersen m.fl.).

(Sør-Europa, Nord-Afrika og Midtøsten). Som i 2004 opplevde vi også i dette rapportåret en liten influks av seilere til landet på senhøsten. Tre av disse ble sikkert bestemt til gråseiler, og 2005 er således et solid rekordår for arten, som har doblet funnmassen de to siste årene. Spesielle værforhold, med sterke sørlige vinder over hele Vest-Europa rådet i dagene forut for observasjonene, som ble gjort med få timers mellomrom. Begge observasjonene var spesielle på hver sin måte, og historien rundt begge funnene er anbefalt lesning (Gylseth m.fl. 2006).

Alpeseiler *Apus melba* (2, 12, 1)

2005 ØSTFOLD: 1K+ Øra, Fredrikstad 4.-12.11* (F) (*H.P.Engrebretsen, T.Hunn, P.A.Johansen, M.Pettersen m.fl.).

(Middelhavsområdet og østover til Himalaya; overvintrer i Afrika og India). Denne fuglen markerte seg på flere vis. Den var ny art for Østfold, det seneste høstfunnet i Norge og den mest stasjonære fuglen noensinne. Fuglen overnattet hver natt på fabrikkbygningene til Kronos Titan like ved Øra. Førrige funn i Norge var på Utsira 3.-4. oktober 2002 (Bunes & Solbakken 2004). Alpeseiler opptrådte faktisk mer regelmessig på 1980-tallet. Blant annet ble det gjort fem funn i perioden 1981 til 1984. Omstendighetene rundt funnet er nærmere beskrevet av Gylseth m.fl. (2006).

Bieter *Merops apiaster* (7, 61/113, 4)

2005 ROGALAND: 2K+ Merkeskogen, Utsira 14.5 (J.Austevik).
NORDLAND: 2K+ Husøy, Træna 12.6* (F) (I.Johansen). 2K+ Vareid, Flakstad 3.7 (*F. Henriksen, N.Henriksen, S.Henriksen).
FINNMARK: 2K+ Vardø, Vardø 21.6* (F) (E.N.Adolfson m.fl.).

(Sør-Europa, Sørvest-Asia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Afrika). Årets forekomst ligger rundt gjennomsnittet for de siste ti årene. Noe overraskende er det likevel at tre av fire funn kommer fra de nordlige delene av landet, men dette viser nok en gang hvor mobil denne arten er.

Blåråke *Coracias garrulus* (34/40, 10, 1)

2005 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Otterlei, Fjørtoft, Haram 12.8-24.9* (F) (*N.Vuttudal, O.E.Fjørtoft, F.Grønningseter m.fl.).

(Sør- og Øst-Europa, Vest-Asia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Afrika). Første funn i Møre og Romsdal siden 1875. Fuglen var følgelig svært populær både blant lokale og tilreisende fuglekikkere. Antall norske funn har blitt oppjustert i forbindelse med arbeidet med boken «Sjeldne fugler i Norge». Arten var uten tvil regelmessig forekommende her i landet på 1800-tallet. Haftorn (1971) nevner flere funn fra slutten av 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet. Ifølge Collet (1921) ble blåråke på 1800-tallet «oftere paatruffet» i traktene omkring Oslofjorden, oftest vår eller sommer. I løpet av NSKF-perioden fra 1975 og frem til i dag er det kun godkjent 11 nye funn. Et lite oppsving kan imidlertid anes etter årtusenskiftet med fem funn. Dette skyldes nok heller økt feltsatsing enn en reell økning i forekomsten. I Sverige, der arten hekket frem til 1943, har blåråken vist en kraftig nedadgående tendens siden 1970- og 80-tallet (SOF 2003).

Kalanderlerke *Melanocorypha calandra* (2/3, 7, 1)

2005 ROGALAND: 2K+ Austrheim, Utsira 12.-13.6* (F) (*Ø.B.Nilsen m.fl.).

(Sør- og Sørøst-Europa, Vest-Asia og Nordvest-Afrika). Førrige kalanderlerke i Norge var på Lista 22. mai 2001. Verken Finland, Sverige, Danmark eller Storbritannia kunne melde om kalanderlerke i 2005.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla* (10/11, 62/65, 4)

2004 NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 5.9 (T. Bentsen).
2005 TELEMARK: 1K+ Jomfruland, Kragerø 4.-6.11* (F) (*B.Kjellemyr, T.Holtskog, J.H. Magnussen m.fl.).
Vest-AGDER: 2K+ Gunnarsmyra, Farsund 4.-15.6* (F) (*V.Bunes, J.H.Magnussen, G. Gundersen m.fl.).
ROGALAND: 1K+ Taravika, Karmøy 11.-15.10* (F) (*F.Steinkjellå, O.K.Bjørnstad m.fl.).
HORDALAND: 1K+ Stormark, Fedje 16.-17.10* (F) (J.Djupvik, O.Heggøy, K.Toska, R.Vikøren).

(Sørlige Eurasia; europeiske populasjoner overvintrer i Nord-Afrika). Ett nytt funn fra 2004 bringer totalen dette året opp i seks funn. Kun 1995 med åtte funn har en høyere årssum. Funnet fra 2004 var i tillegg det første i Nordland fylke og det nordligste i Norge hittil. Forekomsten i 2005 var på alle måter gjennomsnittlig. Av den

Dverglerke *Calandrella brachydactyla* Taravika, Karmøy oktober 2005. Ett av fire funn i Norge dette året. Foto: Frank Steinkjellå.

norske funnmassen er omtrent en tredjedel fra våren og to tredjedeler fra høsten. Dette avviker kraftig fra den svenske funnmassen, der kun 28 % av funnene frem til og med 1999 var fra høsten (SOF 2003).

Topplerke *Galerida cristata* (–, 22/23 (etter 1977), 1)

2005 NORD-TRØNDELAG: 1K+ Vikan, Stjørdal 2.10-26.12* (F) (*T.R.Østerås, *A.Moksnes, B.Nyberg m.fl.).

(Eurasia nord til Danmark og Afrika). Man må helt tilbake til 1999 for å finne forrige funn av arten. Den gang oppholdt en fugl seg på Kløfta, Ullensaker, Akershus fra 28. februar til 3. april (Mjøs & Solbakken 2001). I Danmark, hvor de nærmeste hekkeområdene ligger, er arten nå nesten forsvunnet. Det er kun i Hirtshals i Nord-Jylland at det fremdeles finnes en liten hekkebestand. Utsiktene ser med andre ord ikke særlig lovende ut for en fremtidig økning av forekomsten i Norge.

Mongolpiplerke *Anthus godlewskii* (0, 5, 2)

2004 ROGALAND: 1K Brusand og Kvalbein, Hå 24. & 26.10 (*G.Kristensen, *K.R.Mjølunes, E.Mjaaland).

2005 ROGALAND: 1K Kvalbein og Brusand, Hå 19.-20.11* (F) (*Ø.Egeland, K.R.Mjølunes m.fl.). 1K Kvalbein og Brusand, Hå 25.-28.11* (F) (*R.Botnermyr, *K.R.Mjølunes m.fl.).

(Øst-Asia; overvintrer hovedsakelig i India). Tre nye funn fra samme lokalitet i løpet av to høster er bemerkelsesverdig i et europeisk perspektiv. Enda mer spesielt blir det sammen med fjerdefunnet, som ble gjort på Ognasanden kun et par kilometer lenger sør i 2002. Dermed er over halvparten av de norske funnene samlet lengst sør på Jæren. De øvrige funnene er fra Mølen i 1987, Steinkjer i 1995 og Titran i 2002. Som man kan se er arten, med unntak av Titran, fraværende på de tradisjonelle «bombeøyene» langs kysten. Alle fuglene, bortsett fra den på Ognasanden, har vært stasjonære, og funnene fordeler seg i perioden 8. oktober til 28. november. At det var to forskjellige fugler som besøkte Brusand og Kvalbein høsten 2005 ble ikke klart før man sammenliknet bildene som var tatt i perioden. Mer om begivenhetene på Sør-Jæren denne høsten kan leses i Mjølunes

(2006). De norske funnene i 2005 sammenfalt med flere funn i Nord-Europa, blant annet ett funn i Finland, to i Sverige (Strid 2006) og ett i Storbritannia (Fraser m.fl. 2007b).

Markpiplerke *Anthus campestris* (4, 29, 2)

2005 VEST-AGDER: 2K+ Østhasselstrand, Farsund 1.7 (*G.Gundersen, P.S.Ranke, J.M. Abrahamsen). 1K Nordhassel, Farsund 24.9* (F) (*V.Bunes, *Ø.W.Johannessen, G. Gundersen).

(Vest-Europa nord til Danmark og Sør-Sverige, østover til Mongolia. Fugler fra Vest-Palearktis overvintrer i Sahelsoenen i Afrika og på den arabiske halvøy). Fuglen fra Østhasselstrand på Lista 1. juli er første midtsommerfunn i Norge. De øvrige 34 funnene fordeler seg på 19 vårfunn i perioden 10. april til 14. juni og 15 høstfunn i perioden 11. september til 2. november. Mediandatoer for vår og høst er henholdsvis 21. mai og 11. oktober.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* (5, 47/48, 1)

2000 SOGN OG FJORDANE: 1K+ Skorpa, Flora 2.-5.10* (F) (M.Wilhelmsen).
2004 ROGALAND: 1K+ Malaneset, Klepp 19.10 (G.Kristensen).

(Nordøst-Russland til Sentral- og Øst-Asia; overvintrer i Sør-Asia). Funnet fra Sogn og Fjordane er det første i fylket, og bringer totalen for 2000 opp i fem individer. Dette er like mange som i 2003, og kun slått av 2001 som hadde seks funn. Ett funn i 2005 er lite sammenliknet med de siste ti årene. Sibirpiplerke har vært årlig i Norge siden 1990, kun med unntak av 1995.

Vannpiplerke *Anthus spinoletta* (0, 32/33, 8)

2004 ØSTFOLD: 2 1K+ Håbu, Hvaler 31.12* (F) (*M.Pettersen, R.G.Bosy, T.A.Andersen). VESTFOLD: 1K+ Hvasser & Sandøy, Tjøme 14.-20.11* (F) (*A.Hangård, S.Eide). 1K+ Hvasser syd, Tjøme 11.12* (F) (*A.Hangård, S.Eide).
2005 ØSTFOLD: 2 2K+ Håbu, Hvaler 1.-7.1* (F) (*M.Pettersen, R.G.Bosy, T.A.Andersen). 2K+ Akerøya, Hvaler 4.1 og 3.2* (F) (*M.Pettersen, T.A.Andersen m.fl.) VESTFOLD: 2K+ Hvasser syd, Tjøme 6.1-9.4* (F) (A.Hangård m.fl.). 2K+ Hvasser syd, Tjøme 6.1* (F) (A.Hangård m.fl.). 2K+ Fynstranda, Hvasser, Tjøme 6.1 (A.Hangård). 2K+ Andebakke, Eftang, Larvik 2. og 9.1* (F) (H.Heggland). 1K+ Moutmarka, Tjøme 6.11* (F) (*S.Eide, T.Larsen). 1K+ Hvasser

Ung mongolpiplerke Anthus godlewskii Brusand, Hå november 2005. To ulike fugler ble sett i samme område i slutten av november. Den siste fuglen hadde imidlertid ikke mytt mellomdekkerne til voksen type slik som fuglen på bildet. Foto: Christian Tiller (www.fuglebilder.no).

syd, Tjøme 26.11 (*A.Hangård, S.Eide). VEST-AGDER: 2K+ Tjørveneset, Farsund 1.-3.1* (F) (T.A.Olsen m.fl.). 2K+ Fugletjønnå og Lista fyr, Farsund 1.1-12.3 (A.Gullberg, G.Gundersen m.fl.). 1K+ Vågsvollvika, Farsund 24.12-31.12* (F) (*T.A.Olsen, J.M.Abrahamsen). ROGALAND: 2K+ Kvasseheim, Hå 9.4* (F) (*M.Kersbergen, M.Dagsland, K.R. Mjølssnes m.fl.).

(Fjellområder i Europa og Asia, overvintrer i lavlandet fra Danmark og Sverige til Middelhavet). Med funnene fra 2004 som publiseres her, ender totalen dette året på 10 funn av 11 individer. Av funnene fra 2005 regnes de to fuglene fra Håbu, Østfold, den stasjonære fuglen fra Tjøme, Vestfold og begge fuglene fra første halvår på Lista, Vest-Agder som overvintrende fugler fra 2004. Vestfold får da fem nye funn i 2005, mens Østfold, Vest-Agder og Rogaland får ett hver. Den stasjonære fuglen fra Tjøme og fuglen fra Kvasseheim utgjør ny ekstremitid på våren. Utenom førstefunnet på Jomfruland 26. oktober 1997 er alle funnene gjort fra og med 2001. Etter toppåret 2003 (17 funn) har imidlertid antall funn avtatt de siste to årene. Fremtiden vil vise om vannpiplerke virkelig er en årlig overvintrer, eller om de siste tre årene har vært et eksepsjonelt unntak.

Sitronerle *Motacilla citreola* (4, 70/73, 6)

2004 TELEMARK: 2K+ ♀ Stråholmen, Kragerø 29.7-1.8 (*B.O.Tveit, E.Edvardsen, F.Haga m.fl.).
2005 VEST-AGDER: 1K Lista fyr, Farsund 20.8 (*M.Eggen, V.Bunes, H.Eggen, E.Ween). 1K Steinsvika, Farsund 23.10* (F) (*G.

Gundersen, J.M.Abrahamson, V.Bunes, H. Eggen, H.Stenersen m.fl.).
 SOGN OG FJORDANE: 1K Refvik, Vågsøy 25.9* (F) (*B.O.Tveit, P.Gylseth).
 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 3.9 (S. Baines). 1K Røstlandet, Røst 13.-21.9 (*M. Eggen, B.Dømbe, T.-E.Kristiansen). 1K Røstlandet, Røst 19.-21.9* (F) (*M.Eggen, B.Dømbe, T.-E.Kristiansen).

(Nordøst- og Øst-Europa, Vest-Sibir, Vest- og Sentral-Asia. Overvintrer i Sør- og Sørøst-Asia). Lista og Røst, der fem av årets seks funn ble gjort, er blant de beste lokalitetene for arten her til lands. Begge steder har nå ti funn av arten. Det er også her Norges to eneste kjente hekkinger har funnet sted; på Røst sammen med særle *M.flava thunbergi* i 1997 (Høyland m.fl. 2001) og på Lista sammen med en ukjent erleart i 2001 (Mjølunes m.fl. 2006). Rogaland, som huser de to andre kronlokalitetene for arten, Jæren og Utsira, står derimot uten funn i 2005. Man må tilbake til 2003 for å finne forrige vårfunn av arten, og over 80 % av funnene i Norge er gjort på høsten. Dette avviker fra det svenske funnmaterialet der omtrent halvparten av funnene frem til og med 1999 ble gjort på våren (SOF 2003). Første funn av sitronerle i Sogn og Fjordane.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos* (2, 32, 1)
 2005 VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 9.5 (*H.Hveding, Ø.B.Nilsen, P.S.Ranke).

(Sør- og Mellom-Europa vest til England, Asia; overvintrer i Afrika). Mai er, ikke uventet, den beste måneden for arten her i landet. Årets funn var det 20. fra denne måneden.

Rubinstrupe *Luscinia calliope* (0, 0, 1)

2005 ROGALAND: 1K ♀ rm. Søre merkeskog, Utsira 6.10* (F) (*T.W.Andersen, *Ø.B.Nilsen, K.R.Mjølunes m.fl.).

(Sibir fra Uralfjellene og videre østover til Stillehavet; overvintrer i Sørøst-Asia). Ny art for landet. Høstferieuka 2005 ble en gedigen opptur for alle raritetsinteresserte som befant seg på Utsira. Med to førstefunn og et andrefunn i løpet av få dager befestet øya sin posisjon som Norges desidert beste lokalitet for ekstreme sjeldenheter. Rubinstrupa var sist ut av denne bemerkelsesverdige trioen. Den hang i et mistnett i Søre merkeskog på morgenen, og etter ringmerking og behørig dokumentering ble den sluppet for så å aldri mer bli sett igjen (Andersen 2006). I

europisk sammenheng er arten en stor raritet med bare et par titalls funn. De kjente øyene Fair Isle, Helgoland og Christiansø er alle representert i det beskjedne funnmaterialet, og at det norske førstefunnet skulle komme på nettopp Utsira var ikke overraskende!

Blåstjert *Tarsiger cyanurus* (1, 10, 1)

2005 NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 10.-13.9 (*S. Baines, M. Eggen).

(Taigasonen fra Finland til Stillehavet; overvintrer i Sørøst-Asia). Årets fugl er kun den andre som er sett over mer enn én dag. Funnet er også en interessant parallell til fuglen som ble fanget ved Rønvikjordene, Bodø 15. september 2000. Syv av de norske funnene er gjort etter årtusenskiftet. Denne økningen i forekomst er også tydelig i resten av Nordvest-Europa. Også i Sverige og Danmark ble det gjort ett funn i 2005, mens Storbritannia hadde to oktoberfunn (Strid 2006, www.netfugl.dk, Fraser m.fl. 2007b).

Svartstrupe *Saxicola torquatus*

Individer som viste karakterene til underartsgruppen *maurus/stejnegeri* (0, 37/38, 4)

2004 HEDMARK: 2K+ ♂ Granlund, Våler 9.5* (F) (S.Dale).

2005 ROGALAND: 2K+ ♂ Austrheim, Utsira 2.10* (V) (*Ø.Syvvertsen, *R.Olsen, *O.Veatne m.fl.). 2K+ ♂ Utsira, Utsira 19.10 (*G. Mobakken, Ø.B.Nilsen). 1K+ Sandvesanden, Karmøy 5.11* (F) (F.M.Jacobsen, J.K.Ness, F.Steinkjellå).
 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ Tømte, Langåsdammen, Levanger 11.-19.7* (F) (*B.A. Steinsmo, H.Sørhuus, T.Sørhuus).

(Mesteparten av Russland fra Kvitsjøen til Stillehavet; overvintrer i Sørøst-Asia, nordlige India og vestover til Den arabiske halvøy). Fire funn på ett år er ny rekord, men 2001 hadde tre funn av fire individer. Hannen fra Nord-Trøndelag hekket sammen med en buskskvett hunn. Også det eneste tidlige sommerfunnet av denne underartsgruppen dreide seg om en hann som hekket sammen med buskskvett, nærmere bestemt på Mortensnes ved Varangerfjorden i Finnmark. De øvrige funnene fordeler seg på åtte fra våren og 31 fra høsten. Vårfunnene fordeler seg med tre fra Østlandet, tre fra Rogaland og to fra Finnmark. På høsten dominerer vestkysten funnbildet; 28 av funnene er gjort fra Vest-Agder til Møre og Romsdal, mens de øvrige er gjort på Sørøstlandet.

Ørkensteinskvtett *Oenanthe deserti* (0, 14, 5)

- 2005 TELEMARK: 1K+ ♂ Seljord camping, Seljord 16.10* (F) (R.Grønsthøl).
 VEST-AGDER: 1K ♀ Nordhasselsanden, Farsund 4.-31.12* (F) (*G.Grimbsby, V. Bunes, G.Gundersen, Ø.W.Johannessen, N.H. Lorentzen m.fl.).
 ROGALAND: 1K ♂ Revtingen, Klepp 12.-16.10* (F) (*G.Kristensen, Ø.Egeland, K.R.Mjølshnes, E.Mjaaland m.fl.). 1K+ ♂ Orrestranda, Klepp 5.-7.11* (F) (*M. Dagsland m.fl.). 1K ♂ Kvalbein & Brusand, Hå 18.-28.11* (F) (*K.R.Mjølshnes, *O.Undheim, Ø.Egeland m.fl.).

(Nord-Afrika, Nordvest-Arabia og østover til Mongolia; overvintrer i Sahara, Arabia og Pakistan). Med fem funn blir 2005 nytt rekordår for arten her i landet. De tre fuglene fra Jæren viste forskjeller i fjærdrakten og var definitivt forskjellige fugler. Tidligere var 2000 og 2003, begge med tre funn, de beste årene. De norske funnene fordeler seg på to vårfunn (Lista 27. mars 1987 og Nordre Øyeren 8. mai 1991) og 17 høstfunn mellom 3. oktober (Utsira 1992) og 15. desember (Sola 1984). Årets funn fra Telemark var kun det andre innlandsfunnet, mens Lista-fuglen er det første overvintringsforsøket. Rogaland er med sine 11 funn det suverent beste fylket for arten her til lands. I likhet med mange andre østlige spurvefugler opplever ørkensteinskvtett en nærmest eksplosjonsartet økning i Nordvest-Europa. I Norge er 14 av funnene gjort de siste ni årene. En del av forklaringen på dette er nok målrettet leting langs strendene senhøstes. Også andre land rundt Nordsjøen hadde gode forekomster i 2005: Sverige tre funn (Strid 2006), Danmark to funn (www.netfugl.dk) og Storbritannia syv funn (Fraser m.fl. 2007b). Årets forekomst i Norge er også oppsummert av Olsen (2006b).

Bruntrøst *Turdus naumanni* (5, 7, 0)

- 2004 SØR-TRØNDELAG: 1K ♂ rm. Halten, Frøya 10.10* (F) (H.E.Ring).

(Sentral- og Øst-Sibir; overvintrer i Sørøst-Asia). Denne fuglen, som ble innfanget og studert i hånd, var en overgangsform/hybrid mellom underartene *naumanni* og *eunomus*. Det er første gang en slik fugl er påtruffet i Norge. Fra før foreligger det fire funn av *naumanni* og syv av *eunomus*. De totalt 12 norske funnene av bruntrøst fordeler seg på tre vårfunn i perioden 17. mars til 23. april, åtte høstfunn i perioden 10. oktober til 26. november, samt ett sommerfunn fra Laukvik, Vågan, Nordland fra 15. til 17. juni 1997. Med

12 funn er Norge det landet i Europa som oftest har hatt besøk av bruntrøst. Finland har åtte funn, Danmark to funn og Storbritannia ti funn. Den taksonomiske statusen til de to underartene er noe usikker på grunn av manglende kunnskap fra hekkeområdene. En fremtidig splitting i to arter kan derfor ikke utelukkes (De Smet 2003).

Taigatrøst *Turdus ruficollis* (8, 13, 4)

Individer som viste karakterene til underarten svartstrupetrøst *T. r. atrogularis* (8, 13, 4).

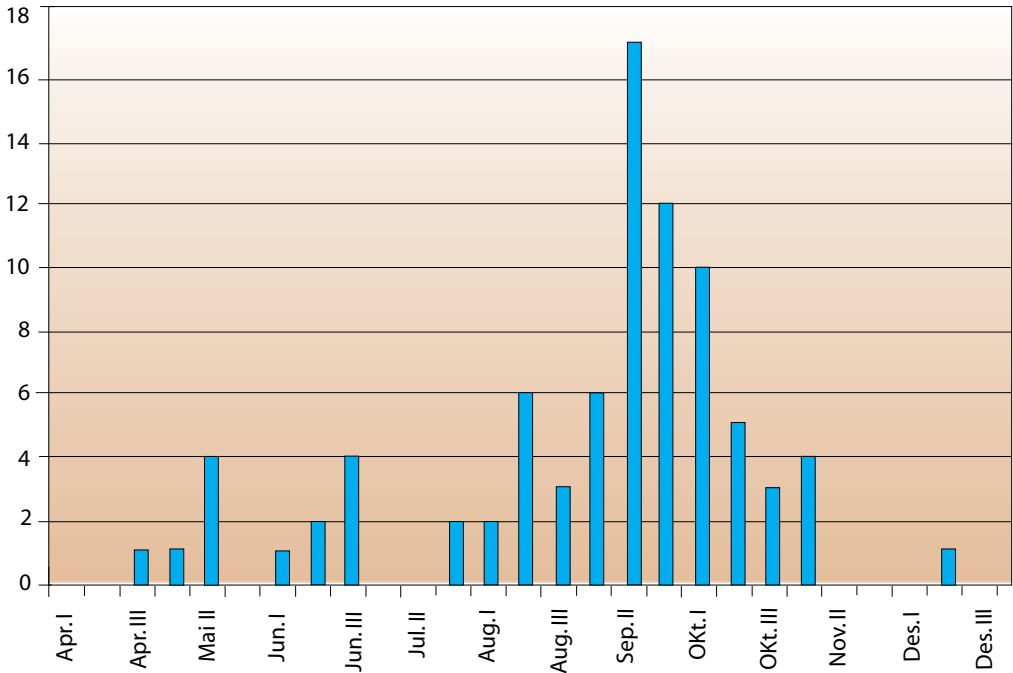
- 2005 VEST-AGDER: 1K ♀ Årosjordet, Søgne 6.11 (P.Knutson). 1K ♀ Borhaug, Farsund 18.-31.12* (F) (*G.Grimbsby, G.Gundersen, T.A.Olsen m.fl.). 1K ♂ Verevågen, Farsund 30.-31.12* (F) (*K.Olsen, M.Eggen, K.S. Olsen, T.A.Olsen m.fl.).
 NORDLAND: 2K ♀ Husøy, Træna 1.3-2.5* (F) (I.Johansen m.fl.).

(Sentral-Asia; overvintrer i nordlige India og Kina). Fire funn i løpet av ett år er ny toppnotering, se Olsen (2006b) for en oppsummering. Tre av de fire funnene kommer fra Vest-Agder. Første observasjon av arten i dette fylket ble gjort så sent som desember 2002. Med årets tre funn står Vest-Agder nå med fem funn av svartstrupetrøst. De to fuglene på Lista ble for øvrig sett samtidig kun en drøy kilometer fra hverandre. Svartstrupetrøsten opptrådte langt mer tallrik enn normalt i Nordvest-Europa senhøstes 2005. I tillegg til de tre norske funnene ble det blant annet gjort to funn i Sverige (Strid 2006), ett i Danmark (www.netfugl.dk) og fem i Storbritannia (Fraser m.fl. 2007b). Funnet fra Nordland skiller seg fra den øvrige norske funnmassen. Fra tidligere finnes ett vårfunn på Utsira 23. april 1997. Likevel må nok hunnen fra Husøy regnes som et vinterfunn. Fuglen hadde tilhold ved en fôringsplass og har neppe ankommet landet i forbindelse med vårtrekk.

Starrsanger *Locustella certhiola* (0, 9, 1)

- 2005 MØRE OG ROMSDAL: 1K rm. Ona, Sandøy 28.9-1.10* (F) (*K. Schjøllberg, E.L.Dahl, E.Grønningseter, F.Grønningseter, T.H. Hansen m.fl.).

(Store deler av Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Fjerde året på rad med starrsanger i Norge. Med årets funn er totalen for Norge oppe i ti individer. Det norske funnbildet står i skarp kontrast til Sverige, Danmark og Finland der arten fremdeles ikke er påtruffet. I Storbritannia er arten påtruf-

Figur 2. Samtlige norske funn av sitronerle *Motacilla citreola* fordelt på tidagersperioder. Det er kun gjort en håndfull vårfunn og enkelte sommerfunn. Sommerfunnene inkluderer også to hekkinger. Majoriteten av funnene dreier seg om ungfugler på høsttrekk. En markert funntopp trer frem i siste halvdel av september og begynnelsen av oktober.

Det ble sett seks sitronerler *Motacilla citreola* i Norge i 2005. Alle var, i likhet med denne fuglen fra Lista i oktober, ungfugler på høsttrekk. Foto: Gunnar Gundersen.

Rubinstrupe Luscinia calliope fanget på Utsira 6. oktober 2005. Dette var den andre nye arten for Norge som ble funnet på øya i løpet av den første uka i oktober 2005. Foto: Frank Steinkjellå.

Denne ørkensteinskvett Oenanthe deserti hannen fra Revtangen, Rogaland i oktober var den første av fem fugler i Norge høsten 2005. Foto: Christian Tiller.

fet 32 ganger, hvorav hele 27 av funnene er fra Shetland (Rogers m.fl. 2005). I det øvrige Europa er det kun gjort en håndfull funn, hvorav Nederland med seks funn står for majoriteten (van der Vliet m.fl. 2006). Starsangerens opptreden har dermed flere likhetstrekk med arter som tundrapiplerke og sibirpiplerke. Begge disse artene har begrenset funnmasse i resten av Skandinavia og har i Storbritannia hovedtyngden av funnmassen på de nordlige øyene. Motsatt har arter som viersanger, brunsanger og fuglekongesanger en sterkere opptreden i Sverige og Danmark enn i Norge. Også disse artene har mange funn i Storbritannia, men da med hovedtyngden langs Nordsjøkysten og i det sørvestlige England. Årsaken til disse forskjellene er ikke fastlagt, men har sannsynligvis noe med artenes utbredelse og trekretning å gjøre.

Elvesanger *Locustella fluviatilis* (4, 67, 1)

2005 AKERSHUS: 2K+ ♂ Slørstad, Ås 15.-25.6* (F.L.) (*H.P.Kristoffersen, E.Gates, P.Gylseth m.fl.).

(Sentral- og Øst-Europa og Vest- til Sentral-Asia; overvintrer i Sørøst-Afrika). Man må tilbake til 2000 for å finne forrige år der kun én elvesanger ble observert i landet. I gjennomsnitt har det blitt funnet tre elvesangere i året etter årtusenskiftet. Over halvparten av disse har, i likhet med årets fugl, dukket opp i Akershus.

Tykknebsanger *Acrocephalus aedon* (0, 1, 1)

2005 ROGALAND: 1K+ Skjeldehagen, Utsira 3.10 (*G.Kristensen, G.Gundersen, K.R.Mjølshes, E.Mjaaland).

(Sørlige Sibir og nordlige Mongolia øst til nordøst Kina). Det gikk kun et knapt år fra Norges første tykknebsanger ble funnet til nummer to dukket opp. At fuglen ble sett i samme hage som fjorårets er oppsiktsvekkende. Forrige fugl ble fanget i Søre merkeskog på Utsira 6. oktober 2004 for så å dukke opp i Skjeldehagen og Veito to dager senere (Mjølshes m.fl. 2006). Årets fugl ble oppdaget i Skjeldehagen og senere sett kort i Veito. I det øvrige Europa er det ikke gjort noen nye funn siden forrige funn på Utsira så dette er kun det syvende funnet i verdensdelen. Årets fugl var for øvrig ikke ringmerket og derfor definitivt ikke samme fugl som i 2004.

Vannsanger *Acrocephalus paludicola* (1, 27, 0)

1997 VEST-AGDER: 1K rm. Lista fyr, Farsund 25.8* (F) (J.R.Asbjørnsen, A.Johnsen).
1998 VEST-AGDER: 1K rm. Slevdalsvannet, Farsund 6.8* (F) (*N.H.Lorentzen, T.A. Andersen, P.K.Slagsvold).

(Øst-Europa og Vest-Russland; overvintrer i Vest-Afrika sør for Sahara). To nye funn fra Lista. Totalt er det godkjent 21 fugler herfra i perioden 1988 til 1999. Alle disse ble fanget i forbindelse med standardisert nettfangst ved Slevdalsvannet og Lista fyr. NSKF har dessuten kjennskap til flere funn som fremdeles ikke er forelagt komitee. Funnet fra 1998 har tidligere vært henlagt (Mjølshes m.fl. 2005).

Busksanger *Acrocephalus dumetorum* (0, 55, 3)

2005 VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Nesheimsumpen, Farsund 20.-28.6* (F) (*V.Bunes, J.M.Abrahamson, G.Gundersen, R.Jåbekk, N.H. Lorentzen m.fl.). 1K rm. Lista fyr, Farsund 17.8* (F) (H.Eggen).
SØR-TRØNDELAGE: 1K rm. Nes, Bjugn 25.9* (F) (*H.E.Ring, G.Dybvik).

(Eurasia østover fra Finland, overvintrer i India og Sri Lanka). Tre funn i 2005 er omtrent på gjennomsnittet i forhold til antall funn de siste ti årene. Det er likevel noe uventet at ingen syngende fugler ble hørt på Østlandet dette året. Ser man på den totale funnmassen er 41 av funnene syngende fugler fra vår og sommer. Av disse igjen har 24 blitt sett og/eller hørt på Østlandet. De øvrige vårfunnene fordeler seg med 11 langs vestlandskysten fra Vest-Agder til Møre og Romsdal, mens de siste seks stammer fra Trøndelagsfylkene. Av de 16 høstfunnene i perioden 15. august til 11. oktober stammer 14 fra kysten fra Vest-Agder til Nordland. De to eneste høstfunnene fra Østlandet er fra Fornebu, Akershus 1. september 1989 og Trysil, Hedmark 10. september 2000. Ikke uventet er mediandatoen for høstfunn fra vestkysten (25. september) noe senere enn tilfellet er på Østlandet. Det eneste funnet som ikke kan klassifiseres som enten vår- eller høstfunn er en voksen fugl som ble fanget på Lista 24. juli 1993.

Åkersanger *Acrocephalus agricola* (0, 16, 0)

2004 ROGALAND: 1K rm. Veito, Utsira 30.8* (F) (*Ø.B.Nilsen, A.Grimbsby, G.Mobakken, E.Sande).

(Svartehavet til Sørvest-Sibir; overvintrer i India). En fugl ble fanget samme sted 31. mai 2004 (Mjølssnes m.fl. 2006). Utsira står dermed med tre funn av arten. Dette var første augustfunn i Norge og arten er nå påtruffet i alle måneder fra mai til november.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus* (8/9, 56, 3)

2005 AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 17.-27.5* (F) (P.Gylseth m.fl.). ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Bjårvatnet, Hå 12.6 (*E.Ween, K.R.Mjølssnes m.fl.). 1K rm. Smukkevatnet, Time 5.9* (F) (*O.Undheim, B.Oddane).

(Europa nord til Midt-Sverige, Sørvest- og Øst-Asia samt Nord-Afrika; overvintrer i Afrika). Med tre funn var 2005 et gjennomsnittlig år for trostesanger. Med unntak av 2001 har arten vært årlig siden 1983. Det er likevel kun i 1988 (syv funn) og 2002 (ti funn) at de årlige antallene har oversteget tre fugler. Fra tidligere foreligger det to funn av sikre 1K fugler. Disse er fra 2. og 9. september. Sammen med årets 1K-fugl fra Jæren ser man antydning til en «trekktopp» for ungfugler i begynnelsen av september.

Tartarsanger *Hippolais caligata* (0, min. 7, 1)

2005 ROGALAND: 2K+ rm. Reve OS, Klepp 9., 14. og 16.8* (F) (*M.Kersbergen, K.Gudmestad, K.R.Mjølssnes m.fl.).

(Nordvest-Russland og videre øst til Mongolia og sør til Iran; overvintrer i India). Revurderingen av tidligere godkjente funn av «dvergspottesanger» er fremdeles ikke ferdig. Uansett utfallet av denne prosessen er årets fugl det tidligste høstfunnet noensinne av tartarsanger. Samtidig vil det også bli det første sikre høstfunnet av en voksen fugl. Etter at dvergspottesanger ble splittet i de to artene tartarsanger og ramasanger *H. rama*, og blekspottesanger ble splittet til bleksanger *H. pallida* og maurersanger *H. opaca* finnes det nå fire svært like arter som kan tenkes å dukke opp i Norge. For å være best mulig forberedt bør Svensson (2001, 2003) og Small (2002) være obligatorisk for alle ringmerkere og feltsatsere. Det endelige resultatet av revurderingsprosessen vil forhåpentligvis være ferdigstilt i tide til å kunne inkluderes i NSKF-rapporten for 2006.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides* (2, 63/67, 1)
2003 TELEMARK: 2K+ rm. Jomfruland, Kragerø 5.6 (*S.Edwardsen, G.Hasle).
2005 SØR-TRØNDELAG: 1K+ Sula, Frøya 27.9* (V) (T.Haugskott).

(Nordøst-Europa og Asia; overvintrer i Pakistan, India og Indokina). Funnet fra 2003 bringer totalen dette året opp i tre funn. Fuglen fra Sula er det første funnet i Sør-Trøndelag. Se også avsnittet Revurderinger.

Lappsanger *Phylloscopus borealis* (–, 60/73 (etter 1988), 11/15)

2005 FINNMARK: 2K+ ♂ sy. Jarfjordbotn, Sør-Varanger 20.-23.6 (E.N.Adolfsen, I.Fredriksen, M.Fredriksen, T.Hansen). 2 2K+ (1 ♂ sy.) Solvang, Sør-Varanger 23.6* (F) (E.N.Adolfsen, I.Fredriksen, M.Fredriksen, T.Hansen). 3 2K+ ♂ sy. Strand, Sør-Varanger 24.6-16.7* (F) (K.S.Olsen, T.A.Olsen, E.Ween m.fl.). 2K+ ♂ sy. 13 km. sør for Skogmo, Sør-Varanger 24.6* (F) (E.N.Adolfsen, I.Fredriksen, M.Fredriksen, T.Hansen). 2K+ ♂ sy. Langfjorden, Sør-Varanger 25.6 og 3.7 (*T.Aspelund, K.Trogstad). 2K+ ♂ sy. Solås, Sør-Varanger 25.6-16.7 (E.N.Adolfsen, K.S.Olsen, T.A.Olsen m.fl.). 2K+ ♂ sy. Bjørklund gård, Sør-Varanger 26.6 (E.N.Adolfsen, I.Fredriksen, M.Fredriksen, T.Hansen). 2K+ ♂ sy. Rømlingbekken, Sør-Varanger 26.6 (K.S.Olsen, T.A.Olsen). 2K+ ♂ sy. Neiden kirke, Sør-Varanger 26.6 (K.S.Olsen, T.A.Olsen). Par med 2 juv. samme sted 16.7 (E.Ween).

(Nordlige Fennoskandia øst til Alaska; overvintrer i Sørøst-Asia). 2005 ble nok et år der lappsanger kun er observert i hekkeområdene. Med hele 11 syngende hanner fra Sør-Varanger kommune er 2005 det beste året hittil etter at arten ble tatt inn på rapporteringslisten til NSKF fra og med 1989. Det er imidlertid usikkert om denne rekorden skyldes at det var ekstra mange fugler i hekkeområdene i år, eller om det kun er innrapporteringen som er høyere enn vanlig. Syngende hanner telles som separate funn, mens antatte hunner i par ikke teller som egne funn, jfr. Solbakken m.fl. (2003).

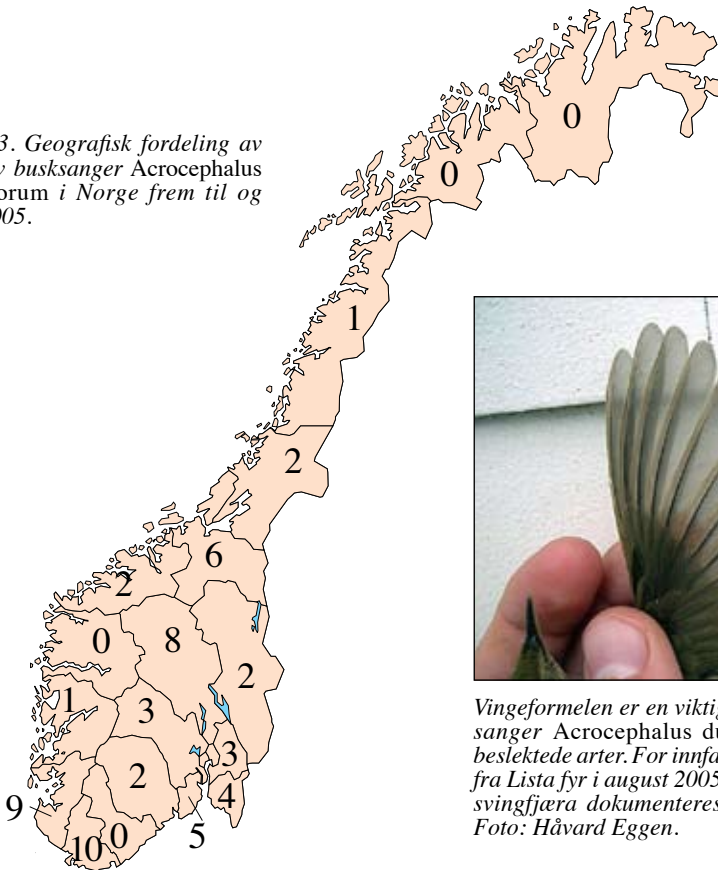
Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* (14, 146, 1)

2003 VESTFOLD: 1K+ rm. Store Færder, Tjøme 5.-15.11* (F) (*S.Eide, E.Grønningsæter, T.Nielsen).
2005 ROGALAND: 1K+ Røvær, Haugesund 8.10 (B.O.Høyland).

Norges tiende starrsanger *Locustella certhiola* Ona, Sandøy september 2005. I likhet med alle de foregående funnene ble også denne fuglen fanget. Foto: Espen Lie Dahl.

Figur 3. Geografisk fordeling av funn av busksanger *Acrocephalus dumetorum* i Norge frem til og med 2005.

Vingeformelen er en viktig karakter for å skille busksanger *Acrocephalus dumetorum* fra andre nært beslektede arter. For innfangede fugler, slik som denne fra Lista fyr i august 2005, bør den korte andre hånd-svingfjæra dokumenteres både med bilder og mål. Foto: Håvard Eggen.

Tartarsanger Hippolais caligata fanget på Reve, Rogaland i august 2005. Legg merke til viktige kjennetegn som typisk Phylloscopus-lik jizz, relativt kraftig og butt nebb, stort øye med bred overøyestripe også i bakkant, samt kontrastrike tertiarer. Foto: Christian Tiller.

Eikesanger Phylloscopus bonelli Utsira september 2005. Aktiv vingemyting avslører at det er en voksen fugl. Også de to tidligere sikre norske funnene stammer fra Rogaland. Foto: Christian Tiller.

(Sentral-, Øst- og Sør-Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Opptredenen av denne arten fortsetter å svinge kraftig fra år til år her i Norge. I kontrast til årets ene funn bringer funnet fra Vestfold i 2003 totalen dette året opp i respektable 25 individer. Sverige hadde 34 funn i 2005 (Strid 2006). Fuglen fra Store Færder representerer for øvrig ny ekstremstid på høsten. Tidligere stod en fugl fra Turøy, Fjell, Hordaland 11. november 2000 for det seneste funnet.

Blekbrynsanger *Phylloscopus humei* (0, 20/21, 1)
2005 ROGALAND: 1K rm. Merkeskogen, Utsira 24.10* (F) (*A.Larsson, *Ø.B.Nilsen, A.Grimmsby, G.Mobakken).

(Sentral-Asia fra Altai til Nordvest-Himalaya; overvintrer hovedsakelig fra Iran til det indiske subkontinentet). Årets funn utgjør mediandatoen for den norske forekomsten av arten. De totalt 21 funnene har alle kommet i perioden 4. oktober til 23. november.

Brunsangere *Phylloscopus fuscatus* (1, 19, 2)
2005 VEST-AGDER: 1K Steinsvika, Farsund 5.-8.11* (F) (*G.Gundersen, J.M.Abrahamson, H.Eggen m.fl.).
ROGALAND: 1K+ Reve, Klepp 14.-19.10 (G.Kristensen m.fl.).

(Sentral- og Nordøst- til Sør-Asia; overvintrer i Nord-India og Sørøst-Asia). En typisk forekomst for denne arten. Totalt 16 av de norske funnene er gjort de siste ti årene. I Sverige er det sett 75 brunsangere til og med 2005. Dog hadde sven-skene bare ett funn i 2005. Til gjengjeld hadde de hele 11 funn av viersanger *Ph. schwarzi* (Strid 2006). Selv om antall funn for begge artene er mye høyere i Sverige er det interessant å merke seg likhetene i forekomsten. Mediandato for brunsangere i Norge og Sverige er hhv. 17. og 16. oktober, mens tilsvarende mediandatoer for viersanger er 6. og 7. oktober (SOF 2003).

Eikesanger *Phylloscopus bonelli* (0, min. 2, 1)
2005 ROGALAND: 2K+ Herberg, Utsira 10.9* (F) (*C.Tiller, A.Grimmsby, A.Ø.Haram, G.Mobakken, E.Sande).

(Sørvest- og Mellom-Europa, Nord-Afrika; overvintrer i nordvestre tropiske Afrika). Revurderingen av tidligere godkjente funn av «bonellisanger» er ikke avsluttet ennå. Fra tidligere er

det godkjent eikesangere fra Utsira 16. oktober 1999 og Eigerøy fyr 15.-16. september 2003. I tillegg skjuler det seg trolig minst ett funn blant de tidligere godkjente bonellisangerne. Selv om det finnes marginale forskjeller i fjærdrakt og biometriske mål mellom eikesanger og furusanger *Ph. orientalis* er det lokkelyden som er den avgjørende karakteren for å skille de to artene. Vil du lære mer om identifikasjon av disse to nye artene kan Page (1999) og Svensson (2002) anbefales. Det endelige resultatet av revurderingsprosessen vil forhåpentligvis være ferdigstilt i tide til å kunne inkluderes i NSKF-rapporten for 2006.

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapilla* (10, 44, 1)
2005 HORDALAND: 1K+ ♀ Kirkevågen, Fedje 1.-9.10* (F) (*F.Falkenberg, E.N.Adolfson, R.Voie m.fl.).

(Europa, Midtøsten, Nord-Afrika; overvintrer i Sør- og Vest-Europa samt Nordvest-Afrika). Kun det andre funnet av arten i Hordaland. Denne fuglen var den mest stabile i Norge noensinne. Fra før var det en fugl fra Mølen, Larvik i perioden 4.-9. oktober 1982 som hadde den rekorden. For øvrig det 20. funnet fra oktober, som med det er den klart beste måneden for arten her til lands.

Spettmeis *Sitta europaea*
Individer som viste karakterene til underarten *asiatica* (ca. 53, 10, 0)
1995 FINNMARK: 1K+ Gargia, Alta 18.10* (F) (*B.Larsson, H.Larsson).

(Nordøst-Europa fra Karelen og Kvitsjøen, og videre østover gjennom Sibir). Det er tidligere godkjent ett funn fra Sør-Varanger fra november 1995 til påsken 1996 (Solbakken m.fl. 2003). Utenom disse to funnene må vi helt tilbake til høsten og vinteren 1976 for å finne de forrige observasjonene her til lands. Alle norske funn er gjort fra Nord-Trøndelag og nordover. I Sverige er det sett 1432 individer frem til og med 2001. Majoriteten av disse er sett i de nordligste delene av landet. Interessant nok er det 1976 og 1995 som er de to desiderte toppårene hos våre naboer i øst. Fra Finland ble det rapportert hele 7000 fugler høsten 1995. Sett i lys av dette er arten trolig oversett i de nordnorske skogene. For oppsummering av den svenske forekomsten og tips til identifikasjon anbefales Ullman (2003a & b).

Pungmeis *Remiz pendulinus* (0, 10/18, 1)

- 1990 ROGALAND: ♀ med 6 juv. Søylandsvatnet, Hå 22.6-10.8* (F) (G.O.Toft m.fl.).
 2005 VESTFOLD: 2K+ ♀ Borrevannet, Horten 2.5 (F.W.Christoffersen).

(Europa nord til Danmark og Sverige og videre i et bredt belte øst til Kina). Opplysninger rundt hekkefunnet fra Søylandsvatnet i 1990 har lenge vært etterlyst. Etter at en avisartikkel om det spennende funnet kom NSKF i hende sammen med bilder av både reir og ungfugler kan vi nå endelig presentere Norges første vellykkede hekkefunn av arten. Begivenheten involverer nødvendigvis også en hann, men denne ble komiteen bekjent ikke positivt observert. Datoen for rapportårets funn på Borrevannet er typisk for en vårtekker.

Brunvarsler *Lanius cristatus* (0, 0, 1)

- 2005 ROGALAND: 1K Utsira, Utsira 2.-3.10* (F) (*K.R.Mjølshnes, V.Bunes, A.Grimsbj, O.Vervik, E.Ween m.fl.).

(Sentral- og Øst-Asia; overvinter sør til India, Sørøst-Asia og Indonesia). Ny art for landet. Først ut i en serie av ekstraordinære funn på Utsira i høstferieuka 2005. Brunvarsleren ble oppdaget ved skolen på ettermiddagen, og ble også sett på taket av Siratun samme kvelden. Etterhvert slo den seg ned i plantningen på Kutre, mellom Kvalvik og Merkeskogene. De fleste bildene av megarariteten ble også tatt her. Se også Eggen (2006b) for mer om funnet. Det foreligger svært få funn av arten i Europa, men en nokså stor andel av de brunvarslere som faktisk har funnet veien til våre naboland, har gjort det de siste årene. Vi aner en økende funnfrekvens for mange østlige arter i Nordvest-Europa. Den velkjente trioen fra Utsira i bombeuka 2005 er alle representanter for slike arter. Hva denne økningen skyldes går det bare an å spekulere i, men alle som pleier å tilbringe høstferiene på forblåste øyer vest i havet takker og bukker.

Rosenvarsler *Lanius minor* (2, 20, 2)

- 2005 SOGN OG FJORDANE: Ad. Husevåg, Vågsøy 12.-26.6* (F) (*E.Refvik, S.I.Refvik).
 SØR-TRØNDELAG: Ad. ♂ Grandefjæra, Ørland 18.9-5.10* (F) (K.Aa.Solbakken, B.E.B.Solbakken m.fl.).

(Øst- og Sør-Europa, vestlige Asia; overvintret i Sør-Afrika). Med to funn var 2005 fjerde året på rad med observasjoner av rosenvarsler i Norge.

Den gode opptredenen er noe uventet ettersom arten rapporteres å være i tilbakegang i praktisk talt hele utbredelsesområdet. Også Sverige hadde et godt år med hele ni funn (Strid 2006). I Danmark ble det kun gjort ett funn (www.netfugl.dk), mens Storbritannia hadde to septemberfunn (Fraser m.fl. 2007b).

Krattvarsler *Lanius meridionalis* (1, 2, 2)

Individer som viste karakterene til underarten steppekrattvarsler *L. m. pallidirostris* (1, 2, 2)

- 2005 VEST-AGDER: 1K Steinsvika, Farsund 5.-14.11* (F) (*G.Gundersen, *J.M.Abrahamson m.fl.).
 ROGALAND: 1K Bryne, Time 21.-22.11* (F) (*M.Kersbergen, G.Kristensen, K.R.Mjølshnes, J.K.Ness m.fl.).

(Kasakhstan, nordøstre Iran og Afghanistan og videre gjennom Sentral-Asia til Mongolia og nordlige Kina; overvintret fra Afrikas horn via Midtøsten til Pakistan). Ut fra det mottatte bilde-materialet er det mulig å finne mindre forskjeller mellom disse to fuglene. Særlig forskjellen på størrelsen og formen av de hvite tuppene på håndsvingfjærene mellom de to fuglene er av avgjørende betydning for at fuglene regnes som forskjellige individer. Funndatoene overlapper heller ikke. Lista-fuglen ble først artsbestemt på oppholdets nest siste dag, og ble følgelig ikke den publikumsmagneten den kunne ha blitt. Fuglen fra Time kunne studeres på svært kort hold over lang tid der den jaktet mus langs den sterkt trafikkerte hovedveien mellom Bryne og Nærbø. Men oppholdet drøyde ikke lenge, og heller ikke denne særdeles tillitsfulle varsleren fikk sitt fortjente publikum. Begge fuglene ble oppdaget i samme periode som mange andre sjeldenheter på Sørvestlandet. Lengre perioder med til dels sterke sørlige og østlige vinder under hele første halvdel av november forklarer trolig langt på vei dette «bomberegnet». De to første funnene av steppekrattvarsler i Norge stammer begge fra Utsira hhv. i september 1953 og oktober 1976. Tredjefunnet og det siste forut for årets opptreden stammer fra Jomfruland i oktober/november 1987. Årets to funn er nærmere omtalt av Eggen (2006c).

Rødhodevarsler *Lanius senator* (6, 18, 0)

- 2003 ROGALAND: 1K Utsira, Utsira 28.-29.8* (F) (*Ø.B.Nilsen, *G.Mobakken, J.K.Ness m.fl.).

Brunvarsler Lanius cristatus Utsira oktober 2005. Dette er første funnet av arten i Norge. Foto: Christian Tiller.

(Middelhavsområdet nord til midtre Frankrike, Sørvest-Asia; overvintrer i Nord- og Vest-Afrika). I tillegg til funnet som publiseres her ble det også observert en ungfugl på Sula, Sør-Trøndelag i oktober 2003 (Mjølshes m.fl. 2005). Ingen funn i verken 2004 eller 2005 forsterker derimot den negative utviklingen fra de siste årene. Det er kun gjort fem funn de siste ti årene. Heller ikke Sverige eller Danmark hadde besøk av arten i 2005.

Rosenstær *Sturnus roseus* (24/28, 138/142, 10)

- 2002 VEST-AGDER: 1K Vågsvollvika, Farsund 4.9 (*J.L.Hals, G.Gundersen).
- 2004 SØR-TRØNDELAGE: 1K Brekkvatnet, Bjugn 21.10 (*G.Dybvik, G.Melum). 1K Sula, Frøya 23.10 (*B.Nyberg, *T.Haugskott, B.Fuldseth).
- 2005 TELEMARK: 1K Rugtvedt, Bamble 9.-12.10* (F) (*B.Kjellemyr, E.Edwardsen, R.Ehnebo, Ø.W.Johannessen, I.S.Pedersen m.fl.).
- VEST-AGDER: 1K Lista fyr, Farsund 15.-21.9* (F) (*H.Eggen, G.Gundersen m.fl.). 1K Lista fyr, Farsund 1.10* (F) (*G.Gundersen, H.Eggen, N.H.Lorentzen).
- ROGALAND: 1K Sandbakkane, Eigersund & Tengesdal, Bjerkreim 14.10-5.11* (F) (*J.Grønning, *I.Sleveland, E.Tønnesen).

HORDALAND: 1K Stavland og Gåsland, Bømlo 2.-4.9* (F) (*O.Hallaråker, K.Katla, L.Økland). 1K Brattenborg, Fjell 8.9* (F) (N.Brattenborg). 1K Varden, Fedje 8.10* (F) (F.Falkenberg m.fl.). 1K Skipshaugen, Fedje 15.10 (O.Heggøy).

MØRE OG ROMSDAL: 1K Steinøysund, Smøla 18.9 (E.L.Dahl).

NORDLAND: 2K+ Vidrek, Narvik 11.-12.7 (J.M.Overvåg). 2K+ Fredvang, Flakstad 30.7 (*J.R.Dahlberg, I.Holmen).

(Sørøst-Europa, Sørvest-Asia; overvintrer fra India sør til Sri Lanka). Med enda et nytt funn fra rekordåret 2002 er det nå godkjent 35 funn av 36 individer. Likevel er det fremdeles mange funn fra dette året som ikke er sendt inn til NSKF, jfr. Solbakken (2002). Ti funn i 2005 er nokså nøyaktig på gjennomsnittet for de siste ti årene, dog er dette inkludert den allerede nevnte invasjonen i 2002. De to funnene fra Fedje betraktes som trolig samme fugl.

Gulirisk *Serinus serinus* (3/4, 30/32, 1)

- 2002 VEST-AGDER: 2K ♂ Vigeland, Lindesnes 7.-14.4* (F) (*G.Birkeland, O.Aa.Brattfjord, F.Jørgensen m.fl.).
- 2005 VEST-AGDER: 2K+ ♀ Lista fyr, Farsund 14.5* (F) (*T.A.Olsen, V.Bunes, G.Gundersen, E.Ween m.fl.).

Krattvarsler Lanius meridionalis av underarten pallidirostris Bryne, Rogaland november 2005. Fugen hamstret mus, men holdt seg likevel kun i to dager. Foto: Christian Tiller.

(Kontinentale Europa, Tyrkia og Nordvest-Afrika). Funnet fra 2002 er det tidligste vårfunnet i Norge. Fra før var en fugl fra Lista fyr 25. april 1997 det tidligste. Den geografiske fordelingen av gulirisk i Norge har endret seg siden førstefunnet i Drammen i 1960 og frem til i dag. Frem til og med 1993 ble 14 av 15 funn gjort i Sørøst-Norge. Fra og med 1994 har imidlertid 14 av 19 funn blitt gjort på Sørvestlandet. Med de to funnene som publiseres i denne rapporten forsterker Vest-Agder sin posisjon som beste fylke for gulirisk de siste årene.

Gråsisik *Carduelis flammea*

Individer som viste karakterene til underarten *rostrata* (1, 5, 3)

2005 SØR-TRØNDELAG: 1K+ Titran, Frøya 25.9* (F) (K.Aa.Solbakken, B.E.B.Solbakken, E. Thesen m.fl.). 1K+ rm. Titran, Frøya 30.9-1.10* (F) (K.Aa.Solbakken m.fl.). 1K rm. Sula, Frøya 1.10* (F) (*M.Vang, T.Haugskott, K.Hellandsjø, T.Krokan, S.Prestøy m.fl.).

(Grønland). Med tre funn blir 2005 første året med mer enn ett funn av denne underarten. Samtidig er syv av ni funn gjort siden 1997. Denne økningen må nok tilskrives økt oppmerksomhet fra ringmerkere, heller enn en reell økning i forekomsten her til lands. Underarten *rostrata*

viser samme funnmønster i Norge som den grønlandske nominatunderarten av polarsisik. Syv av de ni funnene stammer fra isolerte øyer langs vestkysten i perioden 19. september til 12. oktober. Med tanke på underartens opprinnelse, er både tid og geografisk forekomst som forventet. De to øvrige funnene stammer fra Laukvik i Lofoten 23. mars 1992 og fra en fôringsplass på Ås, Akershus 24. januar 2001.

Polarsisik *Carduelis hornemanni*

Individer som viste karakterene til underarten *hornemanni* (3, 12/14, 1)

2005 NORDLAND: 2K+ Røstlandet, Røst 3.-6.10* (F) (*M.Eggen, J.R.Asbjørnsen, S.Baines).

(Grønland). Etter to år med rekordopptreden ble det bare ett funn i 2005. Dette føyer seg likevel fint inn i de siste års funnrekke fra isolerte øyer langs vestkysten i september og oktober.

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos* (1, 11, 0)

1988 VEST-AGDER: 2K+ ♀ Ime, Mandal 13.-20.3* (F) (I.Flesjø, R.Jåbekk). 2K+ ♀ Ime, Mandal 5.-24.12 (I.Flesjø m.fl.).
1989 VEST-AGDER: 2K+ ♀ Jåbekk, Mandal 20.2-4.3 (R.Jåbekk m.fl.).

(Uralfjellene og østover gjennom Sibir til Kina; overvintrer i Sentral- og Øst-Asia; de senere år også påvist som årvisst overvintrer i lite antall vest til Italia og Frankrike). Fuglen har tidligere vært behandlet av NSKF og blitt underkjent fordi hybrid med gulspurv *E. citrinella* ikke kunne utelukkes (Clarke 1992). Bildene av fuglen viser imidlertid ingen tegn til gule pigmenter i fjædrakten eller andre kjennetegn som forbindes med gulspurv. Etter ny vurderingen har komiteen derfor funnet at argumentene for at det kan være en hybrid ikke kan forsvares og godkjent funnet som en ren hvithodespurv. Fuglen ble fanget og ringmerket i mars 1988 og senere kontrollert i desember samme år, samt i februar 1989.

Sibirspurv *Emberiza aureola* (8/13, 29, 0)
1980 ROGALAND: 1K Utsira, Utsira 17.-18.9*
(F) (O.Bryne, J.M.Reneflot m.fl.).

(Nordøst-Europa og videre gjennom Sibir og Nord-Asia; overvintrer i India og Sørøst-Asia). Dette funnet har tidligere vært godkjent av LRSK og inkludert som det 13. funnet i Norge, men har aldri vært formelt forelagt NSKF. Et bilde av fuglen er publisert i Tveit m.fl. (2004). Totalt antall funn og individer har blitt korrigert siden to fugler observert på Utsira 21.-22. september 1985 nå regnes som to funn i motsetning til tidligere da de ble regnet som et funn av to individer (Bentz 1987).

Kornspurv *Emberiza calandra* (11/12 (etter 1940), 31/35, 4/6)

1985 ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Utsira, Utsira 20.5
(*G.Kristensen, O.Bryne, T.Tysse).
2005 VEST-AGDER: 2 2K+ Kviljo, Farsund
15.5* (F) (*J.Thollefsen, V.Bunes, M.Eggen,
C.Tiller m.fl.).
ROGALAND: 2 2K+ Horpestadosen, Klepp
30.5* (V) (M.Dagsland).
NORDLAND: 2K+ Røstlandet, Røst 20.5-
14.8* (F) (*T.Bentsen, S.Baines, K.Bekkel, H.Eggen, M.Eggen). 1K+ Stave, Andøy 7.9*
(F) (M.Gagliardone).

(Vestlige Eurasia nord til Sør-Sverige og Danmark, Nord-Afrika). Både Jæren og Lista følger opp de siste årenes gledelige fremgang med funn av to fugler sammen. Et par gjorde hekkforsøk på Lista i 2003, mens en flokk på fire fugler ble sett ved Skeie på Jæren i april/mai 2004 (Mjøltnes m.fl. 2006). Med årets funn kan det synes som om arten har begynt å få et slags fotfeste igjen på disse gamle hekkelokalitetene. De to funnene fra

Nordland er de første i fylket, og fuglen fra Andøy er det nordligste i Norge hittil. Fra tidligere var en fugl ved Gaulosen sør for Trondheim det nordligste funnet (Mjøs & Solbakken 2001). Funnet fra Utsira i 1985 er tidligere publisert i Tveit m.fl. (2004) og godkjent av LRSK, men har ikke vært formelt behandlet av NSKF tidligere.

Funn i kategori C

Arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa og opprettholder frittlevende bestander uten behov for supplerende utsettinger.

Records in category C (*Released or escaped species which have established a self-supporting breeding population in their own country; including birds coming from a category C population of another country (with the species not breeding in their own country)*).

Niland *Alopochen aegyptiaca* (0, 1, 2)

2005 HEDMARK: 2K+ Horne, Stange & Åkersvika, Hamar 21.-22.4* (F) (*R.Svenkerud, M.Brandsnes m.fl.).
TELEMARK: 2K+ Jomfruland, Kragerø 3.-4.5* (F) (*R.Ehnebom, Ø.W.Johannessen).

(Afrika, og en betydelig frittlevende forvillet bestand i Europa). I likhet med det første funnet fra 2002 antas det som sannsynlig at årets to fugler har slått følge med kortnebbgjess på vårtrekk. Arten har en stor frittlevende bestand i blant annet Nederland. Nederland har også de viktigste overvintringsområdene for Svalbardbestanden av kortnebbgjess. Disse to funnene, samt flere som ikke er innrapportert, omtales av Olsen (2006a).

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis* (0, 48/61, 1)

2005 ROGALAND: Ad. ♀ Orrevatnet, Klepp
26.1* (F) (*A.Landsverk, E.Landsverk).

(Nord- og Sør-Amerika, med en betydelig frittlevende bestand i England). Kun ett funn i 2005 er en forventet nedgang fra tidligere år ettersom det er iverksatt omfattende tiltak for å redusere bestanden i Storbritannia.

Funn i kategori E

Funn av arter/individer som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten o.l.).

Records in category E (*Escapes from captivity*).

Rødhøne *Alectoris rufa* (ukjent, 0)

2004 BUSKERUD: 1K+ Drag, Øverskogen, Lier 1.6* (F) (*P. Ødegård, K. Solberg).

(Sørvest-Europa, innført bestand i Storbritannia).

Hybrider

Hybrids

Hybrid brunnakke *Anas penelope* x amerikablesand *A. americana* (0, 6, 0)

2003 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ Hammervannet, Levanger 16.5* (F) (*A.I.Olsen).

Hybrid stokkand *Anas platyrhynchos* x rødfotand *A. rubripes* (0, 1, 0)

2003 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ ♀ Røv, Solem og Honnstad, Surnadal 7.10-9.11* (F) (*T. Ålbu m.fl.).

2004 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♀ Røv, Surnadal 3.-15.10 (*T.Ålbu, N.Røv, Ø.Ålbu m.fl.).

2005 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♀ Røv og Fiske, Surnadal 17.9-15.10* (F) (*T.Ålbu, L.Løfaldli, Ø.Ålbu m.fl.).

Første funn i Norge av denne hybridkombinasjonen. Fuglen var svært lik en ren rødfotand, men er identifisert som en trolig andre generasjons hybrid. Identifikasjonen er hovedsakelig gjort på grunnlag av at fuglen, i hvert fall det første året, viste hvite tupper på noen av dekkfjærene foran vingspeilet. Dette var synlig på video, men kunne også skimtes i felt. I tillegg har NSKF etter konsultasjon med nordamerikansk ekspertise fått tilbakemelding på at fuglen viser noe små mørke

knokeflekker på undersiden av vingene. Parallellt til denne problemstillingen finnes blant annet hos antatte hybrider mellom gulspurv og hvithodespurv. Den britiske sjeldenhetskomiteen (BBRC) har nylig endret holdning til slike fugler som kun viser marginale hybridkarakterer (Rogers m.fl. 2004), men NSKF vil inntil videre ikke følge i samme spor. For identifikasjon av rødfotand-hybrider, se Kirby m.fl. (2000).

Hybrid stokkand *Anas platyrhynchos* x stjertand *A. acuta* (0, 14, 3)

2005 ROGALAND: 2K+ ♂ Hålandsvatnet, Stavanger 13.2* (F) (M.Eggen, H.Hveding). 2K+ ♂ Érgavatnet, Klepp 12.3* (V) (M.Dagsland mfl.).

NORDLAND: Ad. ♂ Altevannet, Dønna 27.-28.3* (F) (A.I.Olsen).

Hybrid stokkand *Anas platyrhynchos* x snadderand *A. strepera* (0, 1, 0)

2005 MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Innfjorden, Rauma 21.3* (F) (S.Stueflotten).

Første funn av denne hybridkombinasjonen i Norge. Fuglen er en gjenganger som tidligere har blitt godkjent som stokkand x brunnakke, se under rettelsler.

Hybrid bergand *Aythya marila* x toppand *A. fuligula* (0, 5, 3)

2005 OPPLAND: 2K+ ♂ Fisketjerna, Valdresflya, Østre Slidre 2.7* (F) (*K.Johannessen, Ø. Syvertsen).

ROGALAND: 2K ♂ Haver, Hå 26.3-24.4* (F) (K.R.Mjølensnes m.fl.).

HORDALAND: Ad. ♂ Bjorejo, Sysendalen, Eidfjord 11.-13.5* (F) (*A.T.Mjøs, M.Böhme).

Hybrid toppand *Aythya fuligula* x taffeland *A. ferina* (0, 6, 1)

2005 TROMS: 2K+ ♂ Prestvannet, Tromsø 1.-12.6* (F) (*E.Bergersen, H.Bäseman, O.M. Toften).

Hybrid praktærfugl *Somateria spectabilis* x ærfugl *S. mollissima* (0, 4, 1)

2005 SVALBARD: 3K+ ♂ Coraholmen, Ekmanfjorden, Spitsbergen 5.-7.7* (F) (*G.Bangjord, H.Bolstad, K.Aa.Solbakken, E.Torp).

Denne nilanda Alopochen aegyptiaca rastet to dager på Jomfruland i begynnelsen av mai 2005. Dette var tredje funn i Norge. Foto: Øyvind Watne Johannessen.

Hybrid lappfiskand *Mergellus albellus* x kvin- and *Bucephala clangula* (0, 7, 0)

- 2004 OSLO: Ad. ♂ Kongshavn, Oslo 8.-17.4 (E. Roualet, S.A.Orvik). Ad. ♂ Gressholmen, Oslo 23.4 (E.Roualet). Ad. ♂ Sjursøya, Oslo 23.11 (P.Gylseth, R.Olsen). Ad. ♂ Vippetangen, Oslo 27.11 (E.Roualet).
- 2005 OSLO: Ad. ♂ Gressholmen, Oslo 14.4 & 25.5 (E.Roualet). Ad. ♂ Sjursøya, Oslo 27.11 (E. Grønningsøter, J.R.Gustad).

Alle observasjonene dreier seg om samme fugl som tidligere er publisert i Mjølunes m.fl. (2005).

Hybrid gråmåke *Larus argentatus* x polarmåke *L. hyperboreus* (0, 11, 0)

- 2003 FINNMARK: Ad. Kiberg havn, Vardø 28.3* (F) (*A.Gullberg, T.W.Andersen).
- 2004 VEST-AGDER: Ad. Gismerøya, Mandal 3.1* (F) (I.Flesjå m.fl.).

Hybrid gråspurv *Passer domesticus* x pilfink *P. montanus* (0, 8, 1)

- 2005 SØR-TRØNDELAG: 1K+ Kolstad, Trondheim 11.8* (F) (*K.Aa.Solbakken, B.E.B. Solbakken).

Fra og med 2006 er det gjort omfattende endringer i forhold til hvilke hybridkombinasjoner som skal rapporteres til NSKF. I all hovedsak betyr dette at kun hybridkombinasjoner som ikke er påtruffet i Norge tidligere, eller hybrider der minst én av foreldreartene står på NSKFs rapporteringsliste skal forelegges komiteen. For den fullstendige oversikten over hvilke hybrider som ikke lenger skal rapporteres til NSKF henvises det til vår nettside.

Revurderinger

Re-examinations

Purpurhegre *Ardea purpurea*

- 1983 SØR-TRØNDELAG: Subad. Nidelva, Trondheim 23.7.

Etter ny vurdering underkjennes funnet. Den totale funnmassen i Norge er etter dette åtte funn.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*

1995 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ Djupvika, Åsenfjorden, Levanger 25.5.

Etter ny vurdering underkjennes funnet.

Rettelser og tillegg

*Corrections and amendments***Rettelser til Høyland m.fl. (2001):****Rørdrum** *Botaurus stellaris*

1997 HAVOMRÅDENE S/VEST-AGDER: 2K+ tatt hånd om på skip i Nordsjøen 5.5, ringmerket og sluppet i Slevdalsvannet, Farsund 6.5* (F) (R.Jåbekk, N.H.Lorentzen m.fl.).

Nye opplysninger har tilkommet NSKF om dette funnet. Det viser seg at fuglen ble fanget inn utenfor kysten av Nederland, og ikke i norsk del av Nordsjøen som tidligere antatt. Funnet strykes derfor fra den norske funnlisten.

Tillegg til Mjøs & Solbakken (2001):**Brilleand** *Melanitta perspicillata*

1999 VEST-AGDER: 3K+ ♂ Husebybukta og Lomsebukta, Farsund 1.1-15.5 & 20.11-31.12 (K.Olsen, T.A.Olsen m.fl.).
2000 VEST-AGDER: 3K+ ♂ Husebybukta og Lomsebukta, Farsund 1.1-25.4 & 26.10-31.12 (K. Olsen, T.A.Olsen m.fl.).

Datoutvidelse, funnet er tidligere kun publisert fra 27.1-15.3 & 28.12 i 1999 og 19.1, 25.4 & 17.11-28.12 i 2000.

Åkersanger *Acrocephalus agricola*

2000 VEST-AGDER: 1K rm. Gunnarsmyra, Lista fyr, Farsund 26.9* og kontrollert samme sted 3.10 (*Ø.B.Nilsen, K.Johansson, A.Johnsen, N.H.Lorentzen).

Datoutvidelse, tidligere publisert kun fra 26.9.

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos*

2000 VEST-AGDER: 1K ♂ Nordhassel, Farsund 27.-31.12 (T.A.Olsen m.fl.).

Datoutvidelse, funnet er tidligere publisert fra 27.-28.12.

Tillegg til Solbakken m.fl. (2003):**Hvithodespurv** *Emberiza leucocephalos*

2001 VEST-AGDER: 2K ♂ Nordhassel og Hellemyra, Farsund 1.-20.1 (T.A.Olsen m.fl.).

Datoutvidelse. Samme fugl som tidligere publisert fra Lista fyr 18.11 og Nordhassel 27.-28.12 (Mjøs & Solbakken 2001), samt Nordhassel 13.4 (Solbakken m.fl. 2003). Se også tillegg over.

Rettelser og tillegg til Bunes & Solbakken (2004):**Gulbeinsnipe** *Tringa flavipes*

2002 ROGALAND: 2K+ Grudavatnet, Klepp 8.-9.6* (F) (E.Ween m.fl.).

Datoutvidelse, tidligere kun publisert fra 8.6.

Hybrid stokkand *Anas platyrhynchos* x **snadderand** *A. strepera*

2002 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ Innfjorden, Rauma 5.1 og 21.2 (S.Stueflotten).

Funnet er tidligere feilaktig godkjent som hybrid stokkand x brunnakke *A. penelope*.

Rettelser og tillegg til Mjølensnes m.fl. (2005):**Steppeørn** *Aquila nipalensis*

2001 FINNMARK: Subad. Nesseby kirke, Nesseby 19.6* (F) (*H.Jännes, C.A.Balzari m.fl.).

Funnet er tidligere publisert med feil årstall. Merk også korrekt staving av det vitenskapelige navnet.

Rosenstær *Sturnus roseus*

2002 VEST-AGDER: 2K Lista fyr og Borhaug, Farsund 4.-14.8* (F) (*T.A.Olsen m.fl.).
2003 NORDLAND: 2K+ Røstlandet, Røst 4.-22.8* (F) (*T.E.Kristiansen, H.Eggen, J.Stenersen m.fl.).

Funnet fra Vest-Agder i 2002 er tidligere feilaktig rapportert og publisert fra 4.8-4.9. Funnet fra Nordland i 2003 er tidligere kun publisert fra 4.-14.8.

Hybrid stokkand *Anas platyrhynchos* x **snadderand** *A. strepera*

2003 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♂ Innfjorden, Rauma 23.-27.12 (S.Stueflotten).

Funnet er tidligere feilaktig godkjent som hybrid stokkand x brunnakke *A. penelope*.

Rettelser og tillegg til Mjølunes m.fl. (2006):

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis*

2004 ROGALAND: 2K+ Bjårvatnet, Hå 2.-3.4* (F) (*K.R.Mjølunes, M.Dagsland, M.Kersbergen m.fl.).

Dette funnet ble presentert som tidligste vårfunn noensinne, men det foreligger funn fra Ullasundet, Haram, Møre og Romsdal 17. 3.1985 (Jensen & Mjøs 1998) og Hagabukta, Sola, Rogaland 30.3.1989 (Clarke 1991).

Slangeørn *Circaetus gallicus*

2004 VESTFOLD: 2K+ Ilene, Tønsberg 24.5 (A. Hangård).

Funnet er tidligere publisert med feil dato.

Sabinemåke *Larus sabini*

2004 SØR-TRØNDELAGE: 3K+ Sula, Frøya 9.-10.10 (T.Haugskott, M.Venås).
FINNMARK: 3K+ Nesseby kirke, Nesseby 30.6 og 7.7 (*T.W.Andersen, V.Bunes, G.Gundersen, I.Melhus, G.Mobakken, T.A. Olsen m.fl.).

Korrigerer av alder (begge funn tidligere publisert som 2K+), samt tilleggsdato for fuglen fra Nesseby.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla*

2003 ROGALAND: 2K+ Staraberje, Utsira 24.-25.5* (F) (*K.R.Mjølunes, *O.Djøseland m.fl.).

Funnet er tidligere publisert med feil dato.

Amursvale *Hirundo daurica*

2004 HORDALAND: 2K+ Kaland, Bergen 13.-23.5* (F) (*A.T.Mjøs, B.Andersen, T.Hansen m.fl.).

Dette funnet ble presentert som den mest stabile fuglen i Norge noensinne, men en fugl oppholdt seg på Hornøya, Vardø, Finnmark i perioden 4.-16.7.1998 (Jensen & Mjøs 2001).

Vannpiplerke *Anthus spinoletta*

2004 ØSTFOLD: 2K+ Herføl, Hvaler 16.-17.1* (F) (*G.Mobakken, *J.R.Asbjørnsen, M.Petersen, P.-A.Johansen, T.A.Andersen).

Fuglen er tidligere feilaktig publisert som 1K+. Merk også korrekt skrivemåte på lokalitetsnavnet.

Starrsanger *Locustella certhiola*

2004 ROGALAND: 1K rm. Nordvik, Utsira 30.9* (F) (*J.K.Ness, G.Mobakken, Ø.B.Nilsen m.fl.).

Fuglen er tidligere feilaktig publisert som 1K+.

Elvesanger *Locustella fluviatilis*

2004 AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Østensjøvannet, Ås 4.6-7.7* (F) (*H.P.Kristoffersen, E.Ween m.fl.).

Datoutvidelse, tidligere publisert fra 5.6-7.7.

Halsbåndfluesnapper *Ficedula albicollis*

2004 VEST-AGDER: 3K+ ♂ Tjørve, Farsund 1.5 (*T.B.Vestøl, D.Drangslund).

På grunn av rot i saksgangen ble de to mottatte rapportene på denne fuglen behandlet hver for seg. Funnet skulle vært behandlet som én sak, og det presiseres at det dreide seg om samme fugl og dette funnet er godkjent.

Rosenstær *Sturnus roseus*

2004 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 1.-4.10* (F) (*S.Baines, T.A.Andersen, M.Eggen).

Datoutvidelse, tidligere publisert fra 1.-3.10.

Henlagte saker

Shelved records

Svarthalsssvane *Cygnus melanocoryphus*

2005 VEST-AGDER: 3K+ Østhasselneset, Farsund 24.1* (F).

Fuglen ble funnet død i strandkanten. Identifikasjonen av denne søramerikanske arten er bekreftet av NSKF, men det er komiteens vur-

dering at fuglen trolig har dødd utenfor norsk ansvarsområde og senere blitt ført til landet med havstrømmene ettersom kadaveret ikke var ferskt. Funnet kan ikke inkluderes på den norske E-listen og henlegges derfor.

Sandsnipe *Calidris pusilla*

1993 SVALBARD: Ad. Adventviken, Longyearbyen, Spitsbergen 11.6* (F).

Et omfattende bildemateriale viser det som trolig er en hybrid mellom to *Calidris*-arter. På tross av lang behandlingstid har det likevel ikke lyktes NSKF å identifisere opphavet til fuglen.

Gråmåke *Larus argentatus*

Individer som viste karakterene til underarten *argenteus*

1999 VEST-AGDER: Ad. Mandal havn, Mandal 17.4* (F).

Denne underarten er bekreftet påtruffet i Norge gjennom gjenfunn av reirunger ringmerket i utlandet. Identifikasjon av enkeltindivider i felt anses som usikkert av NSKF.

Hybrid gråmåke *Larus argentatus* x polarmåke *L. hyperboreus*

2001 VEST-AGDER: 2K Sjøsandene, Mandal 20.1* (F).
 2003 SOGN OG FJORDANE: 2K Ervik, Stadt, Selje 12.4* (F).
 2004 OSLO: 2K Bjørvika, Oslo 21.2-5.3* (F). 2K Østensjøvannet, Oslo 29.10 og 2.11* (F).
 AKERSHUS: 2K Sandvika, Bærum 4.1-1.2* (F).
 ROGALAND: 2K Sirevåg, Hå 9.2* (F).
 SØR-TRØNDELAGE: 2K Buvika, Skaun 2.5* (F).

Identifikasjon av ikke utfargede hybrider mellom gråmåke og polarmåke er fremdeles beheftet med stor grad av usikkerhet. NSKF har derfor valgt kun å behandle funn av voksne fugler. Øvrige innrapporterte funn er henlagt i påvente av eventuell bedre litteratur på emnet i fremtiden. Denne hybridkombinasjonen er for øvrig fjernet fra NSKF-listen fra og med 2006.

Hybrid turteldue *Streptopelia turtur* x tyrkerdue *S. decaocto*

2000 SØR-TRØNDELAGE: 1K Titran, Frøya 30.9-3.10* (F).

En lignende fugl ble fanget på Fair Isle 15. oktober 2005. Denne var merket og ble sporet tilbake til en oppdretter i Nederland. Denne fuglen var en kryssing mellom turteldue og latterdue *S. roseo-grisea* var. «*risoria*». Fuglen fra Titran var meget tam og antas også å kunne stamme fra fangenskap. Siden latterdue og tyrkerdue er like av utseende har det ikke vært mulig å utelukke noen av disse artene.

«Østlig gulerle» *Motacilla flava* spp.

2005 VEST-AGDER: 1K Fuglevika og Steinsvika, Farsund 22.-28.10* (F).
 ROGALAND: 1K Kvalbein og Kvasheim, Hå 14.10-20.12* (F). 1K Nordvik, Utsira 15.10* (F). 1K Skeiebukta, Klepp 28.10-1.11* (F).
 HAVOMRÅDENE N: 1K 151 sjømil øst for Bjørnøya, Barentshavet 31.8* (F).

Se Mjølssnes m.fl. (2006) for begrunnelse for at disse funnene er henlagt.

Møller *Sylvia curruca*

Individer som viste karakterene til formen *blythi*

2005 SØR-TRØNDELAGE: 1K rm. Nes, Bjugn 16.10* (F).

De fleste autoriteter anerkjenner ikke lenger formen *blythi* som egen underart. AERC støtter opp om denne beslutningen. Den aktuelle fuglen hadde biometriske mål som avviker fra «norske» møllere, men tilhører trolig likevel en (østlig) populasjon av underarten *curruca*. Formen *blythi* behandles ikke lenger av NSKF og funnet henlegges derfor. Se også Jensen & Mjøs (1998).

Ikke godkjente saker

List of records not accepted

Sædgås *Anser fabalis*

Individer som viste karakterene til underarten *rossicus*

2005 NORDLAND: 2K+ Storeidvatnet, Vestvågøy 12.-13.5. 2K+ Storeidvatnet, Vestvågøy 31.8-6.9.

NSKF har valgt kun å behandle dokumenterte funn.

Stork *Ciconia ciconia*

2005 AKERSHUS: 2 ad Randem, Enebakk 2.-8.5.

Skjestork *Platalea leucorodia*

2005 ØSTFOLD: 2K+ Akerøya, Hvaler 26.3.

Svartglente *Milvus migrans*

1999 VEST-AGDER: 2K+ Sukkestøl, Kristiansand 28.3.

2002 VESTFOLD: 2K+ Frodeåsen, Tønsberg 12. & 14.6.

Glente *Milvus milvus*

2005 TELEMAR: 2K+ Bjordam, Bamble 13.5.

Steppe-/enghauk *Circus macrourus/C.pygargus*

2005 ØSTFOLD: 2K+ Jeløy Radio, Moss 30.5.

Slangeørn *Circaetus gallicus*

2005 ØSTFOLD: 2K+ Skåra, Fredrikstad 29.5.

Småskrikørn *Aquila pomarina*

2005 VESTFOLD: 2K+ Mølen, Larvik 10.9.

Aftenfalk *Falco vespertinus*

2001 VESTFOLD: 3K+ ♂ Løveid, Tønsberg 13.8.

2002 VESTFOLD: 2K ♂ Ilene, Tønsberg 7.6.

Sibirlo *Pluvialis fulva*

2005 ROGALAND: 1K Orreosen, Klepp 25.8.

Alaskasnipe *Calidris melanotos*

2005 ØSTFOLD: 2K+ Øra, Fredrikstad 26.5.

Damsnipe *Tringa stagnatilis*

2005 VESTFOLD: Ad. Hemskilen, Sandefjord 10.-11.7* (F).

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius*

2005 ØSTFOLD: 1K+ Ovenbukta, Råde 13.11.

Sabinemåke *Larus sabini*

2004 ROGALAND: 2 1K Eigerøy fyr, Eigersund 25.9. 1K Madland havn, Hå 10.10.

2005 AKERSHUS: 2K+ Hulvik, Vestby 29.8. 1K Drøbak havn, Frogn 12.11. 1K+ Drøbak-sundet, Frogn 12.11. 2 1K Hulvik, Vestby 12.11.

Måkehybrid ub. *Larus* sp.

2005 BUSKERUD: 2K Linnestranda, Lier 5.5* (F).

Bildene viser en avvikende gråmåke *L.argentatus*.

Rosenmåke *Rhodostethia rosea*

2005 VESTFOLD: 3K+ Karlsvikodden, Tønsberg 12.11.

Rosenterne *Sterna dougallii*

2005 ROGALAND: Ad. div. lok Hå & Klepp 5.5.

Ubestemt dvergteist *Brachyramphus* sp.

2005 HORDALAND: 1K+ Skogsøy, Øygarden 29.9.

Tårnugle *Tyto alba*

2005 HAVOMRÅDENE S: 1K+ Valhall QP, Nord-sjøen 15. og 17.10.

Bieter *Merops apiaster*

2005 NORDLAND: 2K+ Andenes camping, Andøy 6.7.

Blåråke *Coracias garrulus*

2005 VEST-AGDER: Ad. Stussvik, Holum, Mandal 3.4.

Mongolpiplerke *Anthus godlewskii*

2005 MØRE OG ROMSDAL: 1K Ona, Sandøy 10.-12.10* (F).

Bildene viser en tartarpiplerke *A. richardi*.

Vannpiplerke *Anthus spinoletta*

2005 ØSTFOLD: 2K+ Herføl, Hvaler 22.1. 2K+ Vikertangen, Asmaløy, Hvaler 3.2. 2K+ Skipstadkilen, Asmaløy, Hvaler 6.2.

Sitronerle *Motacilla citreola*

2003 ROGALAND: 1K Revekai, Klepp 7.10.

2004 SØR-TRØNDELAGE: 1K+ Rosøya, Halten, Frøya 30.9.

Svartstrupe *Saxicola torquatus*

Individer som viste karakterene til underartsgruppen *maurus/stejnegeri*

2002 HORDALAND: 1K ♂ Hiskjo, Bømlo 25.-27.9.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum*

2005 ROGALAND: 2K Løvlandshagen og Veito, Utsira 22.6.

Blekbrynsanger *Phylloscopus humei*

2005 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Rindal sentrum, Rindal 16.10.

Brunsanger *Phylloscopus fuscatus*

2005 HORDALAND: 1K+ Hiskjo, Bømlo 16.10.

Noen fugler lar seg ikke sikkert identifisere sikkert på tross av brukbar dokumentasjon. Denne ubestemte vaderen fra Longyearbyen på Svalbard er et eksempel på det. Trolig dreier det seg om en hybrid mellom to *Calidris*-arter, men NSKF har ikke klart å fastslå med sikkerhet hvilke. Begge fotos: Mikael Hake.

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Individer som viste karakterene til underarten *tristis*.

2003 SØR-TRØNDELAG: 1K+ rm. Sula, Frøya 8.11.

Rosenvarsler *Lanius minor*

2005 ROGALAND: 1K+ Eigerøy fyr, Eigersund 25.9.

Rosenstær *Sturnus roseus*

2005 NORDLAND: 2K+ Rørøy gamle handelssted, Vega 28.10.

Hybrid gråspurv *Passer domesticus* x pilfink *P. montanus*

2005 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ ♂ Syltørene, Surnadal 2.10.

Hybrid bokfink *Fringilla coelebs* x bjørkefink *F. montifringilla*

2005 HORDALAND: 2K+ ♂ Bergen, Bergen 9.4* (F).

Bildene viser en avvikende bokfink.

Gulirisk *Serinus serinus*

2005 VEST-AGDER: 2K+ ♂ Jåbekk, Mandal 6.9.

Brunhodespurv *Emberiza bruniceps*

2005 VESTFOLD: Ad. ♂ Krokenskogen, Sandefjord 24.1* (F).

Summary

This is the 30th annual report and the 31st announcement from the Norwegian Rarities Committee (NSKF).

The majority of records treated here are from 2005, but some older records are also included. Norway follows taxonomic advises given by the Taxonomic Advisory Committee (TAC) in the Association of European Record and Rarities Committees (AERC). The systematic list of accepted records is set out in the following system: (1) The bird's Norwegian name, (2) scientific name, (3) the numbers in brackets, e.g. (2, 30/32, 1), refers respectively to the (i) total number of records/total number of individuals up to and including 1974, (ii) total number of records/total number of individuals from 1975 (the foundation year of NSKF), except (iii) records/individuals in 2005, (4) any breeding, (5) year, (6) county, (7) number of individuals, age (1K = first calendar year etc.), sex (if known) and sometimes circumstances («rm» means that the bird was ringed), (8) site and municipality, (9) date, (10) * indicates if the record was complemented by positive evidence, and type of the evidence (F = photo, V = video-recorded, L = tape-recorded, D = found dead), (11) observers' names in brackets, main observer(s) is specified first and emphasized with *, (12) roughly gives the species' distribution and (13) comments concerning the records.

General trends

With 260 accepted records presented in this report, 2005 was one of the best years in the his-

tory of NSKF. A total of 62 accepted records from previous years complete the status of rare birds on the Norwegian Bird list. There are 17 records presented that have been shelved. Two thirds of these concerns presumed hybrid Herring x Glaucous Gulls or first year «Eastern Yellow Wagtails». These records have been shelved due to the lack of identification knowledge in the literature for such birds. Also presented are 46 records that for some reason have not been accepted.

Record numbers for Norway was recorded for the following species during 2005: White-rumped Sandpiper *Calidris fuscicollis* (four records involving five birds), Barn Owl *Tyto alba* (three records), Desert Wheatear *Oenanthe deserti* (five records), Black-throated Thorn *Turdus ruficollis atrogularis* (four records) and Arctic Warbler *Phylloscopus borealis* (11 records involving 15 birds). Also, 2005 was the first year ever with multiple records of Ross's Gull *Rhodostethia rosea* (two records), Pallid Swift *Apus pallidus* (two records involving three birds) and Steppe Grey Shrike *Lanius meridionalis pallidirostris* (two records). Four records of «Eastern» Stonechat *Saxicola torquatus maurus/stejnegeri* were also an all time high.

Species and hybrids new to the Norwegian list

Two new species to the Norwegian category A list are presented in this report. This brings the official Norwegian bird list to 474 species. Included in this list are accepted records in category A-C. The new species were Siberian Rubythroat *Luscinia calliope* and Brown Shrike *Lanius cristatus*. Both were found at Utsira, Rogaland in early October. Hybrid Mallard *Anas platyrhynchos* x Gadwall *Anas strepera* at Innfjorden, Rauma, Møre og Romsdal and Mallard x American Black Duck *A. rubripes* at Surnadal, Møre og Romsdal were also new for Norway.

Also published here are the 2nd & 3rd Egyptian Goose *Alopochen aegyptiaca* for Norway, 3rd American Black Duck *Anas rubripes*, 3rd American Golden Plover *Pluvialis dominica*, 3rd Baird's Sandpiper *Calidris bairdii*, 3rd Upland Sandpiper *Bartramia longicauda*, 6th Spotted Sandpiper *Actitis macularia*, 5th Wilson's Phalarope *Phalaropus tricolor*, 3rd Laughing Gull *Larus atricilla*, 5th Franklin's Gull *Larus pipixcan*, 1st-2nd & 5th-6th Yellow-legged Gull *Larus michahellis*, 9th Caspian Gull *Larus cachinnans*, 4th Roseate Tern *Sterna dougallii*, 10th Calandra Lark *Melanocorypha calandra*, 5th-7th Blyth's Pipit *Anthus*

godlewskii, 10th Pallas's Grasshopper Warbler *Locustella certhiola*, 2nd Thick-billed Warbler *Acrocephalus aedon*, c. 8th Booted Warbler *Hippobolais caligata*, c. 3rd Western Bonelli's Warbler *Phylloscopus bonelli*, 9th & 10th record of Penduline Tit *Remiz pendulinus* and 4th & 5th Steppe Grey Shrike *Lanius meridionalis pallidirostris*.

Litteratur

- Amstrup, O., Sand Frich, A., Hansen, T. H., Pedersen, K. & Thorup, K. 2005. Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2004. - *Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift* 99: 169-181.
- Andersen, T. W. 2006. Når drømmer går i oppfyllelse. - *FeltOrnitologen Årbok* 4: 19-21.
- Bentz, P.-G. 1987. Sjeldne fugler i Norge i 1985. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. - *Vår Fuglefauna* 10: 91-95.
- Bunes, V. & Solbakken, K. Aa. 2004. Sjeldne fugler i Norge i 2002. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). - *Ornis Norvegica* 27: 4-47.
- Clarke, A. W. 1991. Sjeldne fugler i Norge i 1989. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. - *Vår Fuglefauna* 14: 135-150.
- Clarke, A. W. 1992. Sjeldne fugler i Norge i 1990. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). - *Vår Fuglefauna* 15: 139-155.
- Collett, R. 1921. *Norges fugle I-III*. Kristiania.
- De Smet, G. 2003. AERC TAC's Taxonomic Recommendations. Online version: www.aerc.eu
- Eggen, M. & Eggen, H. 2005. Håvards hevn! Gulbrystsniper på Røst mai og september 2004. - *FeltOrnitologen Årbok* 3: 24-25.
- Eggen, M. 2006a. Beringst(r)edet – nok en kanadalo på Røst. - *FeltOrnitologen Årbok* 4: 11.
- Eggen, M. 2006b. Mega-Sira! - *FeltOrnitologen Årbok* 4: 18-19.
- Eggen, M. 2006c. Eneste steppekrattvarslere i Nord-Europa høsten 2005. - *FeltOrnitologen Årbok* 4: 27-28.
- Fraser, P. A., Rogers, M. J. and the Rarities Committee. 2007a. Report on rare birds in Great Britain in 2005. Part 1: non-passerines. - *British Birds* 100: 16-61.
- Fraser, P. A., Rogers, M. J. and the Rarities Committee. 2007b. Report on rare birds in Great Britain in 2005. Part 2: passerines. - *British Birds* 100: 72-104.
- Grønningsæter, E. 2005. White-rumped Sandpipers in Arctic Norway. - *Birding World* 18: 349-350.
- Gutiérrez, R. 1998. Flight identification of Cory's and Scopoli's Shearwaters. - *Dutch Birding* 20: 216-225.

- Gutiérrez, R. 2003. The Balearic Shearwater: apparently heading for extinction. - *Birding World* 16: 260-263.
- Gylseth, P., Andersen, T. & Eggen, M. 2006. Seilende inn fra sør. - *FeltOrnitologen Årbok* 4: 24-27.
- Haftorn, S. 1971. *Norges fugler*. Universitetsforlaget. Oslo. 862 s.
- Hellström, M. 2005. Sällsynta fåglar i Sverige 2004. - *Fågelåret 2004*: 130-155.
- Holling, M. 2007. Rare breeding birds in the United Kingdom in 2003 and 2004. - *British Birds* 100: 321-367.
- Howell, N. G. & Dunn, J. 2007. *Gulls of the Americas*. Houghton Mifflin Company, New York.
- Hveding, H. 2006a. Vakker amerikaner i Orreosen. - *FeltOrnitologen Årbok* 4: 12-13.
- Hveding, H. 2006b. Tårnugle på oljeplattform og i nettet på Mølen. - *FeltOrnitologen Årbok* 4: 17-18.
- Hveding, H. 2006c. Norges tredje præriesnipe dukket opp i Nordland. - *FeltOrnitologen Årbok* 4: 23-24.
- Høyland, B. O., Heggland, H. & Mjøs, A. T. 2001. Sjeldne fugler i Norge 1997 og 1998. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). - *Vår Fuglefauna supplement nr. 4 (2001)*: 4-31.
- The Icelandic Birding Pages; <http://www.hi.is/~yannk/index-eng.html>
- Jensen, T. & Mjøs, A. T. 1998. Sjeldne fugler i Norge i 1995. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). - *Vår Fuglefauna supplement nr. 2*: 4-25.
- Kirby, R. E., Reed, A., Dupuis, P., Obrecht, H. H., & Quist, W. J. 2000. Description and identification of American Black Duck, Mallard, and hybrid wing plumage. *U.S. Geological Survey, Biological Resources Division, Biological Science Report USGS/BRD/BSR-2000-0002*.
- Klein, S., Pedersen, K. & Thorup, K. 2003. Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2002. - *Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift* 97: 289-302.
- Mjølunes, K. R. 2006. Mongo(l)land. - *FeltOrnitologen Årbok* 4: 28-32.
- Mjølunes, K. R., Bunes, V. & Solbakken, K. Aa. 2005. Sjeldne fugler i Norge i 2003. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). - *Ornis Norvegica* 28: 4-50.
- Mjølunes, K. R., Bunes, V., Olsen, T. A. & Solbakken, K. Aa. 2006. Sjeldne fugler i Norge i 2004. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). - *Ornis Norvegica* 29: 68-109.
- Mjøs, A. T. 2002. Revurdering av eldre funn og endringer på den norske fuglelisten. - *Ornis Norvegica* 25: 64-92.
- Mjøs, A. T. & Solbakken, K. Aa. 2001. Sjeldne fugler i Norge 1999 og 2000. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). - *Ornis Norvegica* 24: 3-59.
- Mæland, A., Olsen, T. A. & Högstedt, G. 2006. Fantastiske Finnmark. - *FeltOrnitologen Årbok* 4: 13-15.
- Netfugl.dk. <http://www.netfugl.dk/dklist.php>
- Olsen, T. A. 2005. Flekksnipe i forsøket julegave. - *FeltOrnitologen* 3: 38.
- Olsen, T. A. 2006a. Nilendene kommer! - *FeltOrnitologen Årbok* 4: 8.
- Olsen, T. A. 2006b. Rekordforekomst av ørkensteinskvtett og svartstrupetrost høsten 2005. - *FeltOrnitologen Årbok* 4: 32-34.
- Malling Olsen, K. & Larsson, H. 2004. *Gulls of North America, Europe and Asia*. Christopher Helm, London.
- Page, D. 1999. Identification of Bonelli's Warblers. - *British Birds* 92: 524-531.
- Ree, V. 1994. Præriesnipen som landet i Texas. - *Vår Fuglefauna* 17: 246-248.
- Ree, V. 1995. Præriesnipe – ny art for Norge og Skandinavia. - *Kornkråka* 25: 142-149.
- Rogers, M. J. and the Rarities Committee. 2004. Report on rare birds in Great Britain in 2003. - *British Birds* 97: 558-625.
- Rogers, M. J. and the Rarities Committee. 2005. Report on rare birds in Great Britain in 2004. - *British Birds* 98: 628-694.
- Small, B. 2002. Bill shapes of Booted & Sykes's Warblers. - *Birding World* 15: 170.
- SOF 2003. *Sällsynta fåglar i Sverige*. 2. utg. Stockholm.
- Solbakken, K. Aa. 2002. Masseforekomst av rosenstær i Norge i 2002: Rosenstærens år. - *Vår Fuglefauna* 25: 127-128.
- Solbakken, K. Aa., Gullberg, A. & Mjøs, A. T. 2003. Sjeldne fugler i Norge i 2001. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). - *Ornis Norvegica* 26: 4-47.
- Strid, T. 2006. Fågelrapport 2005. - *Fågelåret 2005*: 59-159.
- Svensson, L. 2001. Identification of Western and Eastern Olivaceous, Booted and Sykes's Warblers. - *Birding World* 14: 192-219.
- Svensson, L. 2002. Bergsångarens tvilling, olika arter – ändå rasande svårt. - *Vår Fågelvärld* 61: 7-14.
- Svensson, L. 2003. Hippolais update: identification of Booted Warbler and Sykes's Warbler. - *Birding World* 16: 470-474.
- Tveit, B.O., Mobakken, G. & Bryne, O. 2004. *Fugler og fuglafolk på Utsira*. Utsira Fuglestasjon.
- Ullman, M. 2003a. Sibirisk nötväcka – förekomsten i Sverige. - *Vår Fågelvärld* 62: 21-25.
- Ullman, M. 2003b. Sibirisk nötväcka – hur känner man igjen den? - *Vår Fågelvärld* 62: 26-27.
- van der Vliet, R. E., van der Laan, J., Berlijn & CDNA. 2006. Rare birds in the Netherlands in 2005. - *Dutch Birding* 28: 345-365.
- Wynn, R. B. & Yésou, P. 2007. The changing status of Balearic Shearwater in northwest European waters. - *British Birds* 100: 392-406.